

STORTINGET

Stortingstidende

Referat fra møter i Stortinget

Nr. 44 • 10. februar
Sesjonen 2025–2026

Møte tirsdag den 10. februar 2026 kl. 10

President: Morten Stordalen

Dagsorden (nr. 44):

1. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i plan- og bygningsloven (planbestemmelser om borettslag) (Innst. 101 L (2025–2026), jf. Prop. 161 L (2024–2025))
2. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Anna Molberg, Amalie Gunnufsen, Erlend Svardal Bøe, Margret Hagerup, Henrik Asheim, Henrik Gottfries Kierulf og Mahmoud Farahmand om regler for innleie av arbeidskraft (Innst. 97 S (2025–2026), jf. Dokument 8:43 S (2025–2026))
3. Debatt om fiskeri- og havministerens redegjørelse om ivaretagelse av fiskere i Oslofjorden (Redegjørelsen holdt i Stortingets møte 27. januar 2026)
4. Referat

Presidenten [10:00:06]: Representantene Haagen Poppe, Stian Storbukås, Mirell Høyer-Berntsen, Kirsti Bergstø, Anette Carnarius Elseth, Siren Julianne Jensen, Farahnaz Bahrami, Rune Bakervik, June Trengereid Gruer, Per Vidar Kjølmoen, Monica Molvær, Hilde Grande, Farukh Qureshi, Ingrid Fiskaa og Kristine Løfshus Solli, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Følgende innkalte vararepresentanter tar nå sete:

For Hordaland: Ulvar Akselsen

For Oslo: Marit Vea

For Sør-Trøndelag: Ole Herman Sveian

Under representanten Bent-Joachim Bentzens innvilgede permisjon foreslås den tidligere midlertidig frattatte vararepresentanten for Nordland Trine Fagervik innkalt til å møte i permisjonstiden fra 10. februar og inntil videre. – Det anses vedtatt.

Trine Fagervik er til stede og vil ta sete.

Statsråd Bjørnar Skjæran vil overbringe to kongelige proposisjoner.

Statsråd Bjørnar Skjæran [10:01:14]: På vegne av regjeringen har jeg den ære å overbringe følgende to kongelige proposisjoner:

- Endring av fylkestilhørighet for Gran kommune fra Innlandet fylke til Akershus fylke og endringer i valgloven (endringer i valgdistriktene)
- Endringer i lov om supplerande stønad ved kort butid (presisering av reglene om behovsprøving)

Presidenten [10:01:37]: Proposisjonene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Representanten Haagen Poppe vil framsette et representantforslag.

Haagen Poppe (H) [10:01:53]: På vegne av representantene Ove Trellevik, Mudassar Kapur, Tage Petersen og meg selv har jeg den glede å framsette et representantforslag om en klarere strandsonepolitikk.

Presidenten [10:02:08]: Representanten Truls Vasvik vil framsette et representantforslag.

Truls Vasvik (A) [10:02:22]: På vegne av representanten Ragnhild Bergheim og meg selv har jeg gleden av å legge fram et representantforslag om en tilleggsskaffelse innen rehabilitering i Helse Midt-Norge. Samtidig ber jeg om at forslaget behandles etter Stortingets forretningsorden § 39 tredje ledd bokstav c på bakgrunn av informasjon Stortinget i går fikk fra helseministeren i brev form.

Presidenten [10:02:45]: Representanten Erlend Svardal Bøe vil framsette et representantforslag.

Erlend Svardal Bøe (H) [10:03:02]: På vegne av representantene Henrik Asheim, Margret Hagerup og meg selv har jeg gleden av å fremme et representantforslag om bedre gjennomføring og forvaltning av pasientreiser.

Presidenten [10:03:13]: Forslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Sak nr. 1 [10:03:21]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i plan- og bygningsloven (planbestemmelser om borettslag) (Innst. 101 L (2025–2026), jf. Prop. 161 L (2024–2025))

Presidenten [10:03:36]: Etter ønske fra kommunal- og forvaltningskomiteen vil presidenten ordne debatten slik: 3 minutter til hver partigruppe og 3 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil seks replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får også en taletid på inntil 3 minutter.

Første taler er Erlend Wiborg – for saksordfører.

Erlend Wiborg (FrP) [10:04:10]: Regjeringen foreslår nå å gi kommunene hjemmel til å bestemme at boliger i et område skal organiseres som borettslag. Fremskrittspartiet støtter ikke dette forslaget. Dette er nok et eksempel på at regjeringen svarer på boligkrisen med

mer regulering, mer byråkrati og mindre fleksibilitet, i stedet for å gjøre det enklere å bygge flere boliger.

Boligbyggingen i Norge er allerede på et lavt nivå. Byggenæringen sliter, kostnadene har økt kraftig, og mange prosjekter blir utsatt eller skrinlagt. I en slik situasjon burde Stortinget være opptatt av å redusere risikoen for utbyggere, ikke øke den. Forslaget innebærer at kommunene kan pålegge en bestemt organisasjonsform for boliger. Det kan høres teknisk ut, men konsekvensene kan bli svært konkrete: forsinkede prosjekter, vanskeligere forhåndssalg og færre boliger som faktisk blir bygget. Utbyggere må kunne tilpasse prosjektene til det markedet etterspør. Noen steder fungerer borettslag godt, andre steder er eierseksjonssameier mer hensiktsmessig. Dette er vurderinger som best gjøres av dem som utvikler prosjektene, og av kundene, ikke av kommunale planbestemmelser.

Regjeringen begrunner forslaget med bomiljø og bostabilitet. Det er gode mål, men flere reguleringer av organisasjonsform er ikke løsningen. Det viktigste for gode bomiljøer er at det faktisk bygges boliger, at folk får muligheten til å eie sin egen bolig, og at kommunene får en boligpolitikk som fungerer i praksis.

Fremskrittspartiet mener Stortinget heller bør prioritere raskere plan- og byggesaksbehandling, færre detaljerte krav i planprosesser og mer forutsigbare rammevilkår for boligbygging. Det vil bidra til langt mer – til både boligbygging og stabile bomiljøer – enn nye planbestemmelser.

Norge trenger flere boliger, ikke flere lovreguleringer. Derfor støtter ikke Fremskrittspartiet lovforslaget og heller ikke mindretallsforslaget som er til behandling her i dag.

Solveig Vestenfor (A) [10:06:46]: Føremålet med dette forslaget er å gje kommunane fleire verktøy for å påverka bustadprofilen og bumiljøet gjennom samfunns- og arealplanlegginga. Saka handlar altså om moglegheita kommunane har til å fastsetja planbestemmingar og regulera eit bestemt bustadområde og bestemma at her skal burettslag vera organisasjonsforma. Akkurat det er det viktig for meg å understreka: Dette er ei moglegheit kommunane har.

I høyringsinnspela uttrykkjer mange som har sendt innspel, seg positivt. Kommunane vert oppfordra til å vera aktive bustadplanleggjarar. Nokre presiserer at dette gjev kommunane eit auka handlingsrom til å nå dei bustadpolitiske måla og til å påverka utviklinga i eigen kommune. Dei viser til at dette er ein god og berekraftig eigarmodell, for ulike aldrar, både økonomisk og sosialt. Eg er einig med dei som meiner det.

Andre høyringspartar átvarar om at slike heimlar kan føra til forseinking eller usikkerheit i byggeprosess-

ar. Dei meiner det kan motverka intensjonen om å få bygd meir og raskare, og dei fryktar at planbestemmingar om burettslag ikkje vil vera treffsikre nok, men derimot svekkja bustadbygginga i område der marknaden etterspør andre buformer. Dei er negative fordi dei meiner dette grip inn i marknaden sine eigne vurderingar, i eigedomsretten og i utbyggingsfridomen.

Me ynskjer alle at det skal verta bygd fleire bustader, og det er tydeleg at det trengst ein brei variasjon i buformer for å sikra at flest mogleg får tilgang på bustader som passar dei – sosialt, økonomisk og ut frå om dei bur aleine eller med fleire.

Dette er ei endring av plan- og bygningslova, og eg meiner det er riktig å gje kommunane dette utvida handlingsrommet. Samtidig er det viktig for meg å understreka at for å sikra at bustadene faktisk vert selde, og dermed kan verta bygde, er det avgjerande med god dialog mellom kommune og utbyggjar, men òg med aktuelle kjøparar. Det må vera ei felles forståing mellom utbyggjar og kommune om kva type bustader det er behov for å byggja kor, og kva slags bustader det er etterspurnad etter til kvar tid.

Difor: Dette er ei moglegheit, og eg rår kommunane til å forvalta denne med klokskap.

Mudassar Kapur (H) [10:09:33]: La meg aller først gripe fatt i intensjonen bak proposisjonen. I den forbindelse ble det gjennomført en utredning med tittelen «Utredning om sosial bærekraft og planbestemmelser i boligsammensetning». Den ble gjennomført av Oslo Economics og NIBR ved Oslomet i 2022. Utredningens konklusjon når det gjelder krav til borettslag, var:

«Etter vår vurdering vil krav til borettslag være et lite treffsikkert virkemiddel for å oppnå de tilsiktede virkningene om å forbedre etableringsmulighetene i boligmarkedet og å redusere opphopning av dårlige levekår.»

I denne saken er det to grunnleggende prinsipper som veies opp mot hverandre: lokalt selvstyre og kommunal frihet på den ene siden og et fritt marked uten unødvendig regulering på den andre. Nettopp i slike saker er det viktig å minne om at også den forenklingen i kommunal sektor vi alle ønsker å jobbe for, har sitt utspring i at vi ønsker det beste for våre innbyggere og for næringslivet. Det må være utgangspunktet for all forenkling vi gjør i det offentlige, også for kommunene. En innføring av nye krav og en økt regulering kommer mest sannsynlig til å komplisere planbestemmelsene, men også skape en treghet i byggeprosessene. Det er bransjen veldig tydelig og klar på i sine høringssvar til oss.

Jeg tenker også at det er helt feil vei å gå at politikerne i praksis ender opp med å bestemme organisasjonsformen til de selskapene som ønsker å bygge boliger,

gjennom å legge denne typen ting inn i reguleringer. I denne tiden, når vi ser en veldig lav byggetakt, stadig flere sliter med å komme inn i boligmarkedet, og regjeringen har et svulstige og uoppnåelig mål om å sette i gang 130 000 nye boliger, trenger man ikke enda flere reguleringer som vil hemme dette. I den tiden vi lever i nå, trenger vi oppmykning. Vi trenger å legge til rette for at flere ønsker å være med og bygge boliger, og ikke minst sørge for at vi forenkler plan- og bygningsloven, får til raskere saksbehandling, får til mer digitalisering, får til flere modeller som leie til eie og deleie, og får til en boligglånsforskrift som er fleksibel. På alle de områdene ligger regjeringen etter, og så får vi enda en regulerings sak på bordet når det er forenkling vi trenger. Derfor kommer Høyre til å stemme imot dette lovforslaget og også imot mindretallsforslaget i innstillingen.

Anne Lise Gjerstad Fredlund (SV) [10:12:41]: Bolig er ikke en vare som alle andre varer. Bolig er velferd. Bolig er trygghet. Bolig representerer makt over eget liv.

Likevel har vi i Norge latt boligmarkedet utvikle seg til å bli en motor for økte forskjeller. De som eier, blir rikere. De som leier, betaler. Stadig flere unge, lavtlønte og helt vanlige arbeidsfolk stenges ute fra eiemarkedet. Samtidig vokser et utrygt leiemarked dominert av kommersielle aktører. Derfor støtter SV denne lovendringen.

Å gi kommunene større makt over boligsammensetningen er riktig og viktig, men det er ikke nok å justere kursen, vi må rett og slett endre retning. SV mener at kommunene må få tydelig hjemmel til å kreve ideelle og ikke-kommersielle utleieboliger i nye utbygginger. Hvis private utbyggere får tilgang til fellesskapets tomter og reguleringer, må fellesskapet kunne kreve noe tilbake. Boligpolitikken er ikke til for å sikre maksimal profit, den er til for å sikre folk et hjem.

Vi trenger derfor en tredje boligsektor i Norge, en sektor med ikke-kommersielle leie- og eierboliger, med pris- og omsetningskontroll. Det er ikke et angrep på eierlinja. Det er et forsvar for dem som stadig står utenfor. Det er et forsvar for vanlige folk. Det kan gjøre at boliger blir billigere og mer tilgjengelig, og kan være nyskapende. Vi skal ikke lenger enn til Danmark for å finne eksempler på at dette absolutt er mulig.

Stortinget har allerede bedt regjeringen utrede hvordan ikke-kommersielle boliger kan defineres. Det vedtaket ligger fortsatt ubesvart. I mellomtiden øker forskjellene.

Skal vi ta kampen mot forskjeller på alvor, må vi tørre å bruke politisk makt, og den makten ligger her i salen. Kommunene må få sterkere verktøy, og fellesskapet må ta større ansvar. SV er tydelig på at vi vil ha en boligpolitikk som setter folk foran marked og sørger for at folk har trygge hjem. Det haster.

Jeg tar opp SVs forslag.

Presidenten [10:15:25]: Representanten Anne Lise Gjerstad Fredlund har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Bengt Fasteraune (Sp) [10:15:48]: Senterpartiet har et mål om at flest mulig skal få bygge og eie sin egen bolig, og eierlinjen i norsk politikk skaper trygghet i boligmarkedet og mulighet for privat sparing. Å eie bolig skaper også trygghet og gode rammer for familier. Et vel fungerende boligmarked er en forutsetning for nærings- og samfunnsutvikling i lokalsamfunn over hele Norge. Veien inn i boligmarkedet er blitt mer krevende for mange de siste tiårene. Det er en utvikling vi nå må ta på alvor, og vi må finne måter å gjøre det lettere for folk å få seg bolig på.

Et mål for Senterpartiet er å legge til rette for at kommunene kan utvikle et variert boligmarked tilpasset innbyggerne i ulike livsfaser. Forslaget som ligger i proposisjonen, gir kommunene muligheten til å kreve at noen tomter blir bygget som borettslag, og jeg har stor tro på og tillit til at kommunene vil bruke dette som et verktøy der hvor de ser at det kan gi den rette løsningen og den rette boligsammensetningen i deres kommune. Dette kan også bidra til å sørge for mer stabile boforhold og at boliger i størst mulig grad blir kjøpt av privatpersoner. Det er kommunene som selv er best egnet til å se om dette er et tiltak som fører til mer boligbygging i egen kommune.

Det pågår nå en debatt, som for så vidt ikke er ny, i kjølvannet av kommunekommisjonens første delrapport. Kjernen i den debatten er hvordan vi kan gi kommunene mer frihet til å finne de lokale løsningene. Den proposisjonen vi i dag behandler, handler egentlig om den friheten. Vi gir kommunene et verktøy de kan bruke, og lokaldemokratiet gjennom kommunestyrene er de som er best egnet til å benytte seg av dette verktøyet, hvis de ønsker det. Det er det som kanskje er kjernen i hele proposisjonen: Om kommunene ønsker det, har de en mulighet til å gjøre det. Dersom kommunene da ønsker å finne andre løsninger som er best egnet i egen kommune, gjør de det.

Fleksibilitet og et samarbeid med kommuner, med innbyggere og ikke minst med potensielle boligkjøpere er helt essensielt. For å få til gode, treffsikre prosjekter både i byer og i distriktskommuner er den handlefriheten viktig.

Vi i Senterpartiet ser dette som en mulighet i like stor grad som en innskjerping av handlefriheten, med tanke på hvordan boliger skal tilpasses lokale forhold.

Hanne Beate Stenvaag (R) [10:18:56] (komiteens leder): Proposisjonen vi behandler i dag, om planbestemmelser om borettslag, er vel og bra. Noen steder kan det bidra til mer bostabilitet, for i borettslag må man selv

bo i boligen. Det er litt overraskende at høyresiden her tolker dette som en veldig innskrenkning og byråkratisering. Jeg må si meg enig med forrige taler i at dette er en utvidelse av kommunalt selvstyre, ikke en innskrenkning, og alle skritt i retning av å gi kommunene verktøy for en mer sosial boligpolitikk er positive.

Samtidig trengs det mye mer verktøy i samfunnets verktøykasse for å få til en mer sosial og bærekraftig boligpolitikk. Det er rett og slett en krise i boligpolitikken i Norge. Vi har overlatt altfor mye til markedet, og dette markedet er en forskjellsmaskin. Sykepleierindeksen viser at det i de store byene bare er en brøkdel av boligene en sykepleier ville hatt mulighet til å kjøpe, og når vi kommer til fagarbeiderindeksen, nærmer vi oss null. Det er lett å spørre med tittelen på fagarbeiderindeksen, «Hvor skal arbeidsfolka bo?». Det er også rundt en million mennesker i Norge som leier bolig, og av dem er halvparten langtidsleieboere. Det er altså mennesker som ikke har sjanse til å kjøpe en bolig.

For dem som er interessert i sosial boligbygging, anbefaler jeg å lese om det i Store norske leksikon. Der kommer det fram flere interessante opplysninger, bl.a. at i Norge kunne i underkant av 20 pst. av boligmassen kalles sosial boligbygging fram til 1980-tallet, da borettslagene ble liberalisert. Nå er det bare de kommunale boligene igjen, og andelen sosial boligbygging i Norge er på lave 3,7 pst. For det andre: Både Sverige og Finland har om lag 15 pst. av boligmassen som sosial- og utleieboliger, og Danmark har – som det vel er blitt nevnt tidligere her – om lag 20 pst. av det som kalles allmennboliger.

I Rødt mener vi at det haster å få på plass en tredje boligsektor med ikke-kommersielle leie- og eierboliger. Det er vanskelig å skjønne hvorfor regjeringen sleper beina etter seg når det gjelder å gå inn i denne problemstillingen. I 2023 fattet Stortinget et anmodningsvedtak hvor regjeringen ble bedt om å utrede hvordan ikke-kommersielle boliger med pris- og omsetningskontroll kan defineres. Dette anmodningsvedtaket mener vi fortsatt ikke er ordentlig svart på, og det ligger til behandling i kontroll- og konstitusjonskomiteen. En sånn definisjon og lovgivning tryller ikke fram en tredje boligsektor, men uten et tydelig rammeverk har det vist seg å være vanskelig å få det til, selv for kommuner som har et ønske om å gå i denne retningen.

Man kan også stemme for det gode forslaget som ligger på bordet i dag, fra Rødt, SV og MDG, om å be regjeringen «komme tilbake til Stortinget med et forslag til lovendring som åpner for at kommunene kan gi planbestemmelser om ideelle eller ikke-kommersielle utleieboliger». Bli med på det, da vel – på et godt forslag! Det er på tide å tenke litt nytt.

Den lille spikeren vi legger i verktøykassen i dag, kan ikke ligge der alene. Vi trenger faktisk en verktøykasse til.

Statsråd Bjørnar Skjæran [10:22:12]: I Norge skal ikke bostedet avgjøre hvilke muligheter man får. Gode boliger og bomiljøer styrker lokalsamfunnene og legger viktige rammer for trygghet, fellesskap og muligheter. Lokalsamfunn er ikke minst viktig for å skape trygghet for barn og unge, som er ett av innsatsområdene i Regjeringens plan for Norge.

Mange arbeider hver dag for å styrke lokalsamfunnene våre, både blant beboere, blant frivillige, i næringslivet og blant offentlig ansatte. Gjennom dette arbeidet ser vi også hvilke muligheter og utfordringer nabolagene gir. En god boligmiks, med både eide og leide boliger og med forskjellige boligtyper og boformer, kan skape levende og inkluderende nabolag der folk med forskjellig bakgrunn og livssituasjon kan bo side om side.

I områder med mye inn- og utflytting blant beboerne kan det være vanskeligere å få til engasjement og fellesskap i nærmiljøene. Mange kommuner har etterspurt bedre verktøy for å bidra til inkluderende og mangfoldige nabolag. Med dette lovforslaget vil vi gi kommunene et slikt verktøy. Vi vil gi kommunene mulighet til å stille krav om at en andel boliger i nye utbyggingsområder skal organiseres som borettslag.

Borettslag er en trygg og god boform, der det som hovedregel kreves at eierne selv bor i boligene. Hvis folk blir boende i boligen sin over tid, kan det gi økt engasjement og tilhørighet til nabolaget og styrke både skolemiljø, idrettslag o.l. Politiets erfaring er at stabile nabolag der folk blir boende over tid og kjenner felles ansvar og eierskap til nabolaget, har mindre kriminalitet.

Regjeringen har som mål å få bygd 130 000 boliger innen 2030. Vi arbeider med å forenkle og effektivisere plan- og byggesaksprosessene og forventer at kommunene gjør det samme. Kommunene bør ikke regulere mer enn nødvendig, og de bør ha forutsigbar og effektiv saksbehandling. Mange kommuner legger vekt på at regulering bør skje i tett dialog med utbyggere, og det tror jeg er en veldig god tilnærming. Gjennom samarbeid kan vi få både økt boligbygging, gode boliger og godt bomiljø.

Presidenten [10:24:48]: Det blir replikkordskifte.

Erlend Wiborg (FrP) [10:24:58]: I går var kommunal- og forvaltningskomiteen på fylkesreise her i Oslo. Der møtte vi bl.a. OBOS, som ga et ganske tydelig bilde av situasjonen i boligmarkedet. De fortalte at de siste ti årene har nye krav og reguleringer bidratt til en økning i selvkost for bygging av leiligheter på hele 37 pst. I Sverige er tilsvarende økning på bare 2 pst. Det illustrerer et ganske grunnleggende problem i norsk boligpolitikk: Regjeringen gjør det stadig dyrere og vanskeligere å bygge boliger. Når byggekostnadene øker så mye på grunn av politiske vedtak, blir resultatet færre prosjek-

ter, høyere boligpriser og en vanskeligere inngang til boligmarkedet, særlig for førstegangskjøpere.

Mitt spørsmål til statsråden blir derfor: Mener statsråden at dette lovforslaget vil bidra til lavere byggekostnader og flere boliger, eller ser statsråden risikoen for at dette er enda et tiltak som gjør boligbyggingen vanskeligere?

Statsråd Bjørnar Skjæran [10:26:00]: Jeg takker for spørsmålet, men jeg tror jeg vil tillate meg å utfordre representanten på hva slags nye krav vår regjering har kommet med, som representanten mener øker kostnadene ved boligbygging. Det kunne det vært veldig interessant å få et svar på.

Min linje er veldig, veldig klar. Jeg ønsker å bruke den perioden vi nå er inne i, på forenkling og på å legge til rette for å nå det ambisiøse målet regjeringen har satt. Det betyr at vi tar mange grep samtidig. Det handler om digitalisering, det handler om forenkling. Vi går løs på TEK-en, altså byggt teknisk forskrift. Jeg vil bare minne om at det er TEK17 som gjelder nå. 17-tallet står for årstallet den ble vedtatt.

Jeg har god tro på at vi skal klare å få gjort mange ting i løpet av denne stortingsperioden som letter det trykket representanten viste til. Vi må kunne ha to tanker i hodet samtidig. Dette vil være en god mulighet for kommunene, og den tror jeg de kommer til å benytte seg av.

Erlend Wiborg (FrP) [10:27:10]: Det er en fordel om statsråden kan besvare de spørsmålene som faktisk stilles fra Stortinget. Jeg stilte et helt konkret spørsmål, og statsråden svarte med å be undertegnede om å forklare regjeringens politikk. Det tror jeg regjeringen – forhåpentligvis – er bedre til, og også en litt mer nøytral part.

Jeg prøver på nytt. Jeg skal gi statsråden en mulighet til å svare, og jeg regner med at alle da kan merke seg om statsråden svarer eller ikke. Spørsmålet jeg stilte i sted, og som jeg nå stiller på nytt, er som følger: Mener statsråden at dette lovforslaget vil bidra til lavere byggekostnader og flere boliger, eller ser statsråden risikoen for at dette er enda et tiltak som gjør boligbyggingen vanskeligere?

Statsråd Bjørnar Skjæran [10:27:56]: Jeg registrerer at den utfordringen jeg på en relativt forsiktig måte forsøkte å framsette, ønsker ikke representanten å svare på. Det er for så vidt helt greit. Jeg har ikke en forventning om at dette lovforslaget isolert sett skal ta ned kostnadene ved boligbygging. Det er heller ikke meningen med dette forslaget. Dette er et forslag som gir kommunene et nytt verktøy når det gjelder å legge til rette for gode bomiljøer. Det er etterspurt av mange kommu-

ner, og jeg tror ikke at det kommer til å føre til økte kostnader i noen særlig grad. Det blir også spennende å følge med på i hvor stor grad man vil benytte seg av det, og hva slags kommuner som ønsker å benytte seg av det.

Vi leverer samtidig forslag på forslag – og vi kommer til å fortsette å jobbe med det – for å bidra til å nå målet om 130 000 nye boliger innen 2030. Jeg har fortsatt god tro på at vi skal nå målet. Det er ikke mer enn ca. én uke siden jeg fikk den planen vi bestilte fra Direktoratet for byggkvalitet, for hvordan vi skal gå igjennom bygge-reglene i tiden som kommer.

Erlend Wiborg (FrP) [10:29:02]: Jeg takker for et delvis svar. Statsråden tror at dette ikke vil bidra til lavere byggekostnader, og han tror ikke dette vil hjelpe på boligkrisen. Det gjør meg skremt, for vi står i en boligkrisen. Det er noe alle er enig i. Det bygges for få boliger. Det er for mange som sliter med å komme seg inn på boligmarkedet, på grunn av høye krav. Da burde det jo ha vært en selvfølge at regjeringen fokuserte på å sørge for flere boliger, ikke å komme med tiltak mye av bransjen også er ganske skeptisk til, da man frykter at dette vil kunne skape økt byråkrati og færre boliger.

Mitt spørsmål til statsråden blir da: Hadde det ikke vært bedre å fjerne krav i stedet for å opprette nye krav?

Statsråd Bjørnar Skjæran [10:29:59]: Jeg forsøkte i mitt første svar å redegjøre for den jobben vi er i gang med, som handler om å forenkle og om å fjerne krav, men jeg oppfattet at det nesten var en fornærmelse å svare det ut. Det var veldig greit å se at representanten etter hvert ønsket et svar på den tilnærmingen. Jeg tenker at det må være greit – det vil også i de aller fleste tilfeller være rett – å klare å ha to tanker i hodet samtidig.

Målet med dette lovforslaget er ikke forenkling eller å ta ned kostnadene, men det er målet med stort sett alt det andre arbeidet jeg gjør innenfor boligpolitikken. Jeg klarer ikke å se at det skal være en utfordring. Vi må kunne tenke på kvalitet og på hvordan vi skal få til gode bomiljøer, samtidig som vi jobber på andre områder for å ta ned kostnadene knyttet til det å bygge bolig.

Mudassar Kapur (H) [10:31:00]: Dette var en mer nyttig runde enn jeg hadde trodd i utgangspunktet. Det er prisverdig av statsråden at han nå innrømmer fra Stortingets talerstol at målet med dette forslaget ikke var forenkling eller å gjøre noe med byggekostnadene, når vi vet at noe av det aller viktigste for å få ned boligprisene er nettopp det.

Statsråden sier også at man må ha to tanker i hodet samtidig. For min del må statsråden ha enda flere tanker i hodet samtidig – jeg håper det er flest mulig, og at det jobbes mye med dette. Det som er problemet her, er at

det man legger fram i Stortinget, ikke er noe av det statsråden snakker om. Det vi trenger i Stortinget, er de reelle forenklingene som gjør at byggetakten går opp, og at boligprisene kan gå ned.

Jeg vil egentlig bare spørre: Hva er det ved dette forslaget som gjør at statsråden tror at byggetakten nå vil gå opp, og at byggekostnadene vil gå ned?

Statsråd Bjørnar Skjæran [10:31:59]: Jeg tror jeg har begrunnet det tidligere. Jeg setter veldig stor pris på at representanten Kapur synes det er bra at vi kan ha flere tanker i hodet samtidig. Jeg tror det er en fordel, enten man sitter i regjering eller på Stortinget, at man har en slik tilnærming. For min del er dette et tydelig uttrykk for det. Den viktigste og største jobben, som jeg jobber med stort sett hver eneste dag, handler om hvordan vi kan digitalisere, hvordan vi kan automatisere, og hvordan vi kan forenkle plan- og byggeprosesser for å levere det næringslivet etterspør, nemlig at tidsbruken og dermed også den økonomiske ressursbruken kan gå ned.

Jeg har samtidig en annen tanke i hodet, og den handler om hvordan vi legger til rette for gode nabolag, og at vi gir kommunene verktøy kommunene etterspør. Jeg har sterk tro på lokaldemokratiet og jobber hver eneste dag for at lokaldemokratiet kan få lov til å virke, og at vi kan ta ned det statlige detaljstyringstrykket.

Jeg registrerer at når vi står overfor valg, har Høyre en litt annen tilnærming. Da er ikke lokaldemokratiet like viktig som det man sier i festtaler.

Mudassar Kapur (H) [10:33:03]: Det er helt greit med slike retoriske avslutningspoenger om at Høyre mener det ene og det andre, selv om vi ikke mener det. Det er helt greit, men nå må vi holde oss til saken.

Jeg har fortsatt ikke greid å få svar på spørsmålene mine. Poenget er at hvis man ønsker å få til gode bomiljøer, handler det om byutvikling, det handler om hvordan vi jobber med områdesatsinger, det handler om et godt nærmiljø, om å satse på alle de tingene som gjør at vi får til gode oppvekstmiljøer. Denne saken handler om å bestemme organisasjonsformen til dem som skal bygge boliger, når de som bygger bolig, selv sier at det vil være i veien for den farten de trenger for å kunne bygge disse boligene regjeringen skryter av at skal bygges. Det blir rotete for meg.

Statsråden fortsetter hele tiden å svare på alt han jobber med til daglig, men forholder seg ikke til det han legger fram i Stortinget. Forslaget i Stortinget vil, etter næringslivets tilbakemeldinger, medføre tregere boligbygging. Hvorfor mener statsråden det motsatte?

Statsråd Bjørnar Skjæran [10:34:04]: Jeg vil presisere at dette forslaget ikke pålegger noen utbyggere å gjø-

re noe som helst. Dette er et lovforslag som gir kommunene muligheten til å kunne pålegge utbygger at en andel av et prosjekt skal være borettslag, der de mener at man har behov for å styrke enkelte nabolag. Det handler om at kommunene da får mulighet til å stille krav i nabolag der kommunene mener at det er nødvendig. Det har vi fått ønske om fra mange kommuner, og jeg mener vi leverer.

Jeg er veldig trygg på at kommunene vil bruke dette verktøyet på en fornuftig måte, og jeg er ikke bekymret for at dette skal utfordre det som er det overordnede målet for regjeringen, nemlig å klare 130 000 boliger innen 2030.

Bengt Fasteraune (Sp) [10:35:11]: Som jeg sa i mitt innlegg, er jeg rimelig sikker på at det vi behandler i dag, vil medføre at man får større fleksibilitet ute i kommunene. Jeg tror kommunene har en særdeles viktig rolle, både sammen med dem som er boligutviklere, og ikke minst kommunene selv, når det gjelder det de ønsker å oppnå, og ikke minst det som går på potensielle kjøpere, at man har kontroll på markedet. Likevel tror jeg det er viktig at det brukes med kløkt, og at dette ikke blir oppfattet som et direkte pålegg til dem som skal investere. Jeg er sikker på at kommunene klarer å tilfredsstille disse kravene.

I og med at vi nå debatterer noe som går ut over det som står i denne proposisjonen, er jeg også helt enig i det som gjelder forenkling og å få ned kostnader. Samtidig, når jeg leser tildelingsbrevet fra Husbanken, er jeg ikke så sikker på om det er forenkling.

Spørsmålet mitt til statsråden er: Er han i gang med å se på forenklinger i Husbanken og regelverket de beskriver i sitt tildelingsbrev?

Statsråd Bjørnar Skjæran [10:36:19]: Det viktigste vi gjør med Husbanken, er at vi for det første har gitt Husbanken en historisk høy ramme. Utlånsrammen er økt fra 19 mrd. kr ved regjeringsskiftet til 34 mrd. kr i løpet av fire år. For det andre gir vi Husbanken en enda tydeligere rolle i å støtte opp om kommunene i deres boligpolitiske arbeid. Det er fordi boligpolitikken utvikles i nært samarbeid mellom mange aktører, der regjering og storting er den ene delen, og der kommunene har en stor rolle. Vi ønsker at Husbanken skal forsterke den rollen de har, som går langt ut over det å være en bank.

Når det gjelder forenkling: Hovedfokuset i departementets arbeid med forenkling handler om plan- og byggesaksprosesser, og det handler om digitalisering og automatisering. Derfor har vi styrket digitaliseringsarbeidet til Direktoratet for byggkvalitet, og derfor er vi også i gang med å gå gjennom byggreglene og TEK-en, som mange har vært opptatt av. Målet er forenkling.

Presidenten [10:37:19]: Replikordskiftet er omme. De talere som heretter får ordet, har også en taletid på inntil 3 minutter.

Sverre Myrli (A) [10:37:33]: Når jeg hører talerne fra Høyre og Fremskrittspartiet, er jeg litt usikker på om de egentlig diskuterer det saken dreier seg om. Dette dreier seg vel verken om byggekostnader og hvorvidt de blir lavere eller høyere, eller om det vil medføre tre-gere eller raskere boligbygging. Det dreier seg om å gi kommunene en mulighet til på bestemte områder å kunne regulere at det skal bygges borettslag. I dag har ikke kommunene den muligheten. Man regulerer til boligformål, og så er det opp til utbygger å bestemme hva slags type boliger.

Hvis jeg tar på meg hatten som bosatt i Lillestrøm og faktisk også kommunestyrerepresentant der, er dette et svært kjærkomment forslag. I Lillestrøm, som er et press-område med stor boligbygging, bygges det – selv om det bygges borettslagsleiligheter – også store utbyggings-prosjekter med selveierleiligheter. Det skal det fortsatt være, det kommer helt sikkert til å være mest selveierleiligheter også framover, men en utfordring med boligprosjektene er at en stor andel av boligene kjøpes opp og leies ut som utleieboliger. Det er helt i orden med utleieboliger, vi er faktisk helt avhengig av det, men det blir en utfordring når det blir for mange utleieboliger på ett sted. I Lillestrøm er det faktisk et såpass stort problem at politiet har advart mot at det blir dårlige boforhold hvis det er for mange utleieboliger på ett og samme sted.

Jeg må også si til Høyre og Fremskrittspartiet at det må være etterspørsel etter boligene. Hvis det ikke er etterspørsel etter borettslagsleiligheter, regulerer selvsagt ikke kommunene det til borettslagsformål. Dette er et instrument kommuner kan få. Ja, det skal bygges flere boliger, men det skal også bygges gode og stabile boliger, og vi skal legge til rette for gode og stabile boforhold. Derfor er dette et svært godt og kjærkomment forslag som det lokalt har blitt jobbet lenge med. Jeg vil tro at dette er mest aktuelt for kommunene i pressområder, hvor det virkelig er behov for å bygge mange boliger. Det er ikke riktig, som det hevdes fra høyresiden, at alle utbyggere og alle i boligbransjen er motstandere av dette, snarere tvert imot. Dette er et veldig kjærkomment tilskudd, i alle fall i områdene jeg kjenner til.

Solveig Vestenfor (A) [10:40:44]: Eg var nøydd til å ta ordet igjen, fordi eg reagerer litt på nokre av uttalane her, kanskje mest frå FrP og Høgre. Me snakkar om tillit og tillit til lokalpolitikarar. Me trur vel at dei er like opp-tekne av å byggja bustader som me er herifrå i salen. Ein treng puls i marknaden, og det betyr at variasjonen er viktig. Eg veit frå tidlegare liv som ordførar og frå lokal-

politikken at burettslagsmodellen er noko som tener variasjonen.

Me snakkar også om forenkling. For kven då? Det kostar mykje å kjøpa bustad, men me veit at det er enklare å nå draumen om eigen bustad gjennom burettslagsmodellen. Min første bustad var i burettslag. Ikkje minst no etter at me vedtok nye reglar for bustad-kjøpsmodellar før jul, der ein kan leiga til eiga, f.eks., er det òg ein enklare inngang, slik at folk kan eiga eigen bustad og ikkje minst betala til seg sjølv. Det er det me snakkar om, fattigdomsfella.

OBOS, som var nemnt her i stad, støttar forslaget. Det er viktig her: Vi er frustrerte over at byggebransjen ikkje får bygd nok, men marknaden treng kjøparar, og då er dette også ei tilpassing til det. Stabilitet – det er ei sosial buform, me veit at fleire enn nokon gong bur aleine. Då me såg på prosjektet til OBOS i går, viste dei til at det går an å tilpassa dette gjennom tekniske bygningskrav, at me kan gjera leilegheitene mindre, og ergo er det fleire som har moglegheit. Burettslag skal me ha der det er gunstig, og der det tener utbygginga, slik at det vert fleire kjøparar.

Presidenten [10:43:11]: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1.

Sak nr. 2 [10:43:16]

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Anna Molberg, Amalie Gunnufsen, Erlend Svardal Bøe, Margret Hagerup, Henrik Asheim, Henrik Gottfries Kierulf og Mahmoud Farahmand om regler for innleie av arbeidskraft (Innst. 97 S (2025–2026), jf. Dokument 8:43 S (2025–2026))

Presidenten [10:43:39]: Etter ønske fra arbeids- og sosialkomiteen vil presidenten ordne debatten slik: 3 minutter til hver partigruppe og 3 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil seks replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får også en taletid på inntil 3 minutter.

Sebastian Saltrø Ytrevik (FrP) [10:44:17] (ordfører for saken): Representantforslaget fra Høyre handler om regler for innleie av arbeidskraft. Det er kommet inn elleve skriftlige innspill i høringsperioden. Innspillene peker på at faste heltidsstillinger bør være hovedregelen i norsk arbeidsliv, samtidig som flere fremmer behovet for fleksibilitet i bransjer med sesong- og spesialistbehov.

Forslaget tar for seg endringene i arbeidsmiljøloven som trådte i kraft 1. april 2023, og som hadde et tydelig mål: å begrense innleie fra bemanningsbyråer som permanent del av arbeidsstyrken og styrke hovedregelen om faste og direkte ansettelser. I tillegg ble det innført et særskilt forbud mot innleie i deler av byggebransjen på Østlandet.

Komiteen slutter seg til at faste stillinger skal være hovedregelen i norsk arbeidsliv, og at regelverket må gi klare rammer for når innleie er tillatt. Likevel har saken avdekket at det finnes betydelige uenigheter om hvordan innleiereglene fungerer i praksis, og hvilke konsekvenser de har for både arbeidstakere og arbeidsgivere.

Fremskrittspartiet mener at innleiereglene i dag går for langt. Vi har i komiteen foreslått å reversere de lovendringene som trådte i kraft i 2023. Her står Fremskrittspartiet fast på noen prinsipper.

For det første har norsk bemanningsbransje allerede et høyt nivå av faste ansettelser, faktisk står åtte av ti ansatte i fast stilling gjennom et bemanningsbyrå. Dette viser at bemanningsbransjen ikke er useriøse aktører, men tvert imot en godt integrert del av arbeidsstyrken vi har i norsk arbeidsliv i dag, som bidrar til flere arbeidsplasser og mer verdiskaping.

For det andre har innstrammingene i innleiereglene fått betydelige konsekvenser. Det er dokumentert at innleieforbudet for byggebransjen på Østlandet ikke har gitt færre midlertidige ansettelser, men flere. Det er altså nå mer bruk av deltidsarbeid og midlertidige ansettelser i byggebransjen på Østlandet.

Parallelt står 57 pst. av dem som sto i jobb tidligere gjennom et bemanningsbyrå, nå utenfor arbeidslivet. En direkte konsekvens av lovvedtaket var at disse menneskene ikke lenger har arbeid. Det synes jeg er ganske alvorlig. Dette er ikke bare teoretiske poenger, det har reelle konsekvenser. Flere som før var en del av arbeidslivet, står nå utenfor. Bedrifter har ikke lenger fleksibiliteten til å møte behovene til arbeidsmarkedet og arbeidstakerne, og prosjekter forsinkes og blir dyrere fordi næringslivet ikke lenger kan dekke det behovet de har. Dette svekker konkurranseevnen og verdiskapingen i samfunnet vårt. Regjeringen må slutte å gjøre folk arbeidsledige og få våre innbyggere tilbake i jobb og tilbake i samfunnet.

Jeg tar opp forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Presidenten [10:47:16]: Representanten Sebastian Saltrø Ytrevik har tatt opp de forslagene han refererte til.

Per Vidar Kjølmoen (A) [10:47:30]: Av en eller annen grunn har Høyre og FrP bestemt seg for å bli reverseringspartiene framfor noen i arbeidslivspolitikken. I hele forrige periode måtte Arbeiderpartiet og rødgrønn side stå imot Høyre og FrPs forsøk på omkamper

om innleie og bemanningsbyråer – og nå er de sannelig i gang igjen.

Denne saken handler om et helt grunnleggende spørsmål: Hvilket arbeidsliv vil vi ha i Norge? Vil vi ha et trygt arbeidsliv der folk kan leve av lønnen sin og planlegge livet sitt, eller vil vi ha et arbeidsliv der noen må leve et utrygt liv på stadig jakt etter en ny kontrakt, en ny ekstravakt, eller der man vet at hvis det skjer noe på jobben som egentlig ikke burde skje, er det best at man ikke sier fra?

For Arbeiderpartiet er svaret krystallklart: Vi skal ha trygge jobber, faste ansettelser og et seriøst arbeidsliv. Det er fundamentet for den norske modellen. Det er grunnlaget for velferden vår. Det er en verdi Arbeiderpartiet aldri kommer til å kompromisse bort.

Dessverre er ikke Høyre enig med oss. Når Høyre vil modernisere arbeidslivet og ha mer fleksibilitet, betyr det i realiteten å gå tilbake i tid – til en tid med mer innleie, mer midlertidighet og mindre trygghet for den som er tømmer, bussjåfør, betongarbeider eller helsefagarbeider. Høyre vil tilbake til den tiden da innleie florerte, fast ansatte ble byttet ut med løsarbeidere, og useriøse aktører fikk blomstre i noen bransjer.

Høyre vil tilbake til 2020, da Eirik Kornmo, kjent som Oslos siste murer, skrev følgende:

«Hvem gidder vel å bruke fire år på en utdanning og få polsk lønn i Norge, ha jobb via et bemanningsbyrå og se at både kommuner og staten prioriterer ufaglærte fra Øst-Europa fremfor norsk ungdom?»

Arbeiderpartiet vil ikke tilbake dit. Derfor tok vi den helt nødvendige rundvasken etter Høyre i arbeidslivspolitikken. Derfor stoppet vi Høyres løsarbeidersamfunn på byggeplasser i Oslo, Viken og Vestfold. Derfor skaper vi et Norge der hovedregelen skal være trygge jobber, faste ansettelser og et seriøst arbeidsliv.

Harald Braathen i Fellesforbundets avdeling 600 har invitert både Høyre og Arbeiderpartiet til å besøke en byggeplass i Oslo. Han inviterte til å snakke med folk som tidligere jobbet i et bemanningsbyrå, og som nå har fått fast jobb. Høyre har ikke respondert på invitasjonen. Det er synd. Jeg tror Høyre med fordel kan bruke mer tid på å snakke med folk som har kjent Høyres løsarbeidersamfunn på kroppen, og bruke mindre tid bak skrivebordet på Stortinget for å skrive forslag som skal ta Norge tilbake i tid.

Anna Molberg (H) [10:50:50]: Regjeringens og venstresidens innstramninger i innleiereglene rammer næringslivet, og de gjør også terskelen høyere for at mennesker kommer inn i arbeidslivet. Representanten Kjølmoen snakker om løsarbeidersamfunnet Høyre går i bresjen for, men når 11 000 mennesker har mistet jobb-

en sin, sin faste stilling i bemanningsbransjen, i løpet av de to årene innleieforbudet og innleieinnstramningene har fungert, mener jeg det er ganske alvorlig, og det viser at innleiereglene slår negativt ut.

Alle er enige om at faste og hele stillinger skal være hovedregelen i norsk arbeidsliv, men virkeligheten der ute innebærer også at det er behov for flere typer tilknytningsformer til arbeidslivet, både fordi næringslivet kan være utsatt for sesongvariasjoner, fordi behovet for arbeidskraft svinger i takt med oppdragsmengde, og også fordi mennesker er forskjellige og har behov for fleksibilitet på grunn av helsen sin eller på grunn av livssituasjonen sin, f.eks. hvis man er student.

Etter at de nye innstramningene trådte i kraft, har antallet midlertidige ansettelser økt kraftig. Flere tusen ansatte i bemanningsbransjen har, som nevnt, mistet jobben, og mulighetene for unge og arbeidsledige til å få foten innenfor arbeidslivet er svekket. Når man forbyr eller strammer inn på noe man ikke liker, tyter det ut et annet sted. Det blir mer overtid på fast ansatte, det blir mer midlertidighet, det blir flere utenlandske entrepriser, og det blir mindre innovasjon innenfor offentlige anskaffelser – alt dette fordi Arbeiderpartiet og ytre venstreside ikke vil forholde seg til en virkelighet der midlertidige behov oppstår helt naturlig.

Nå vil sikkert de rød-grønne partiene, som har innført disse reglene, si: Ja, men det er jo fremdeles mulig å leie inn i dag. For det første er ikke det tilfellet i bygg- og anleggsbransjen på det sentrale Østlandet, for der gikk regjeringen inn for et rent forbud mot innleie. Andre næringer rundt om i landet som har behov for innleid arbeidskraft, opplever dette som mye vanskeligere nå, bl.a. fordi et av vilkårene for å inngå avtale om innleie er at det må godkjennes av en sentral fagforeningsmakt på Youngstorget. Det gir null spillerom for lokale forhandlinger mellom lokale, små fagforeninger og arbeidsgivere. Det andre strenge vilkåret er at minst halvparten av de ansatte må være organisert i en stor fagforening for at man skal kunne inngå avtale om innleie. Denne typen regelverk bidrar jo til at ansatte blir tvangsorganisert, stikk i strid med grunnleggende rettigheter. Dette har VG avdekket i flere omganger.

Høyre er ikke for innstramningene til de rød-grønne partiene.

Marian Hussein (SV) [10:54:20]: Vi er i en tid da partiene Høyre og FrP har mest lyst til å snakke om slik det var i fortiden. De ser seg tilbake, til en eller annen ideologisk eller idealistisk fortelling om hvordan livet var før de rød-grønne tok over makten her på Stortinget. Å skru tiden tilbake til arbeidspolitikken i 2019, slik Høyres representanter tar til orde for, uten å reflektere over de ansattes rettigheter eller snakke om hvem som

tjener på den tryggheten fast arbeid gir i dag, er uansvarlig. Det vi ser i dag, med innleieforbudet, er at arbeidsfolk har fått trygghet gjennom fast ansettelse – og ikke løsarbeid. Det har gjort det lettere å rekruttere unge mennesker til å ta yrkesfaglig utdanning, at de kan tenke at de også kan få fast jobb med skikkelige arbeidsforhold.

Jeg vet at partiene Høyre og FrP har representanter som noen ganger ønsker å gjøre livet bedre for arbeidsfolk, men de har noen ideologiske skylapper som står i veien for dem. Mer løsarbeid og flere midlertidige jobber er farlig for det arbeidslivet vi ønsker, for det gir ikke faste ansettelser.

I min gamle jobb, da jeg jobbet i Nav, tok jeg imot en del ansatte som hadde mistet midlertidige stillinger i bemanningsselskapene. Da så jeg veldig fort at det var veldig få som tok ansvar for sine ansatte når helsa ikke holdt. Jeg møtte damer som hadde jobbet åtte måneder i et bemanningsselskap, men når de ble gravide eller hadde andre helseutfordringer, var det ikke flere vakter å få.

Det vi forsøker å gjøre, er å sørge for at unge mennesker, når de kommer inn i arbeidslivet, skal vite at de har en fast, trygg jobb, hvor de kan ta utdanning, hvor de kan lære seg et yrke, men også hvor de kan tenke seg en framtid med både boliglån og trygghet for hverdagen sin. Det får man ikke med løsarbeid.

Jeg håper at partiet Høyre etter landsmøtet sitt begynner å tenke nytt og ansvarlig, og slutter å se bakover i tid. Jeg er også glad for at vi fortsatt har rød-grønt flertall i denne salen.

Marie Sneve Martinussen (R) [10:57:34]: Til helgen har Høyre landsmøte, der de tydeligvis skal prøve å finne seg selv etter et skuffende valgresultat. Et gammelt triks når det går litt dårlig på hjemmebane, er å skaffe seg en felles fiende, for det er ingenting som samler laget så mye som å ha en ordentlig fiende å kjempe mot. Det virker som om planen fra flere i Høyre er at den fienden skal være arbeidsfolk, og i særdeleshet organiserte arbeidsfolk i fagforeninger.

Utspillene i forkant av Høyres landsmøte er å kutte i sykelønnen, og det er å fjerne hele fagforeningsfradraget. Det passer også godt at denne debatten kommer i landsmøteuken til Høyre, for er det noe Høyre ønsker seg, er det å fjerne de rettighetene arbeidsfolk i Norge har kjempet i hundre år for å få.

Det var nærmest symbolsk at et av de første forslagene Høyre leverte på Stortinget etter valget, var noe av det Rødt var mest opptatt av å hindre at Høyre fikk lov til å røre ved. Retten til faste ansettelser handler om mye. Det handler om å kunne ta en utdanning, det handler om kompetanse, det handler om inntekt, men det

handler først og fremst om makt. Arbeidslivet er ikke et sånt Ole Brumm-sted der arbeidsgiver og arbeidstaker bestandig har de samme interessene, og at det er ja takk, begge deler. Veldig ofte må man velge, f.eks. når man forhandler om lønn: En krone til arbeidstakeren er én krone arbeidsgiveren ikke får. Også i spørsmål om hvordan arbeidshverdagen organiseres, og hvilke forhold ansatte har, handler det om makt og interesser.

Skal arbeidsgivere og næringslivet ha mer fleksibilitet og kunne hente inn folk – «klikk og hent» – når de trenger en betongarbeider her og en elektriker der, er det noen som mister trygghet og forutsigbarhet, og det er arbeidsfolk.

Rødt mener at de innstrammingene vi fikk i 2023, var veldig riktige. Forbudet på byggeplasser her i østlandsområdet er noe av det viktigste norsk fagbevegelse har fått til, fordi det nettopp flytter makt. Jeg har besøkt flere byggeplasser der man ser konkrete utslag av det, f.eks. på Fornebu, der man hadde sju-åtte ulike bemanningsbyråer inne før forbudet. Man hadde en klubb, altså en fagforening, men der var det bare et fåtall som var med, for det var bare de som var fast ansatte i kjernebedriften. Etter forbudet inneholder klubben de organiserte, det er mange folk, det er plutselig sju nasjonaliteter og en mye større bredde, og det er arbeidsfolk som da kan stå sammen i den klubben.

På en byggeplass på Sogn møtte jeg en betongarbeider som hadde gått fra bemanningsbyrå til fast jobb. Jeg spurte ham: Hva er den største forskjellen for deg? Da sa han: For det første vet jeg at jeg skal være her, jeg skal bygge dette bygget til det er ferdig. For det andre blir jeg kjent med de andre som er her. Jeg kan stå sammen med dem når vi jobber for bedre HMS-vilkår, når vi sier ifra. For det tredje er jeg ikke redd for å miste jobben min.

Den makten det gir, er åpenbart en makt både Høyre og FrP vil ta fra arbeidsfolk, men tro meg: Rødt er veldig, veldig fornøyd med disse forbudene, og vi kjemper gjerne videre for å utvide dem.

Statsråd Kjersti Stenseng [11:00:56]: Hovedregelen om fast og direkte ansettelse i topartsforhold spiller en helt sentral rolle i det norske arbeidslivet. Det gir trygge, gode og forutsigbare arbeidsforhold for arbeidstakere, og det legger grunnlag for et organisert arbeidsliv, med tariffavtaler, medvirkning og samarbeid. Det skal vi verne godt om.

Høy grad av innleie utfordrer helt sentrale elementer i norsk arbeidsliv, og det er ingen god langsiktig løsning, heller ikke for virksomhetene. I praksis er arbeidstakere ofte sårbare og har en utrygg situasjon, selv om de er fast ansatt i et vikarbyrå. Deltidskontrakter er fortsatt utbredt, og mange jobber på kortvarige oppdrag. Etter mitt syn var innstrammingene i 2023 nødvendige. Det

var nødvendig å endre kurs for å snu en utvikling som gikk i feil retning.

Regelverket vi har i dag, har også fleksibilitet. Det er fortsatt mulig å leie inn arbeidskraft fra bemanningsforetak i Norge. Det gjelder når det er behov for vikar når andre arbeidstakere er fraværende, og på visse vilkår gjennom avtale. Det er også gode muligheter for leie mellom produksjonsbedrifter. Virksomhetene kan dessuten ivareta fleksibilitetsbehov gjennom direkte midlertidige ansettelser. Jeg mener at regelverket vi har i dag, har en god balanse mellom å ivareta både trygghet og nødvendig fleksibilitet.

Regjeringen mener at regelendringene på innleieområdet virker etter hensikten. Vi ser at flere arbeidstakere ansettes fast og direkte i et topartsforhold. Statistikken tyder på at flere arbeidstakere som tidligere var ansatt i bemanningsforetak, har fått jobb i bedrifter i de næringene de var utleid til. Dette gjelder særlig innenfor byggenæringen, hvor bruken av innleie tidligere var veldig høy. Statistikken viser at flesteparten av disse har fått jobb i fulltidsstillinger.

Presidenten [11:03:08]: Det blir replikkordskifte.

Sebastian Saltrø Ytrevik (FrP) [11:03:21]: Statsråden har flere ganger nå begrunnet innleiebegrensningene med behovet for flere faste og trygge jobber, men fakta peker i en annen retning. Det ble nå sagt at flere har kommet inn i faste stillinger, bl.a. i byggebransjen. Det er sant, det har blitt flere, men det er også flere som har mistet jobben. Over 50 pst. av dem som var ansatt i byggebransjen, står nå helt utenfor arbeidslivet. De betaler ikke skatt, de bidrar ikke til verdiskapingen, og de tjener ikke lenger penger, verken for seg selv eller for staten. Vi ser at det har ført til mange, mange problemer. Næringslivet melder også om økt press, lavere fleksibilitet og om kostnader som skyter til værs.

Da er jeg nødt til å spørre statsråden: Hvordan kan hun, alvorlig talt, forsvare en politikk som har ført til at flere folk har mistet jobben?

Statsråd Kjersti Stenseng [11:04:18]: Som jeg sa fra talerstolen i stad, mener jeg at regelendringene på innleieområdet virker etter hensikten. Hensikten var at flere arbeidstakere skal ansettes fast og direkte i topartsforhold. Hvis vi går tilbake til 2022, var det 100 byggningsarbeidere i Oslo-området som gikk fra jobb i bemanningsbyrå til midlertidig ansettelse i byggebedrifter. I 2023 økte det til 350 personer. I 2022 var det samtidig 800 byggningsarbeidere som gikk fra jobb i bemanningsbyrå til fast ansettelse. I 2023 økte det til 1 500 personer.

SSBs tall viser at det er 7 800 færre ansatte i bemanningsbyråer i tredje kvartal 2025, sammenlignet med

tredje kvartal 2022. Vi vet også at den nedgangen representanten fra Fremskrittspartiet viste til, har stor sammenheng med lavkonjunktur, der en del innleide ikke fikk jobb rett og slett fordi det var lav aktivitet i byggebransjen.

Sebastian Saltrø Ytrevik (FrP) [11:05:23]: Jeg registrerer at statsråden ikke tar ansvar for de menneskene som nå står utenfor arbeidslivet.

VG har nylig avdekket at utenlandske arbeidstakere i Norge nå i praksis tvinges inn i fagforeninger for å få lov til å jobbe. Det er ganske alvorlig. Organisasjonsfriheten handler ikke bare om retten til å organisere seg, men også om retten til ikke å gjøre det. Det er alvorlig når arbeidere får kontingenten trukket fra lønnen sin uten et reelt samtykke og risikerer å miste jobben dersom de sier nei. Dette skjer ikke i et vakuum. Dette er på grunn av de innleiebegrensningene som ble lagt av regjeringen i 2023, med støtte fra tuttfruktene. Resultatet er at LOs fagforeninger har fått en maktposisjon som gjør dem til portvokterne i arbeidsmarkedet. Mener statsråden virkelig at dette er et sunt og seriøst arbeidsliv?

Statsråd Kjersti Stenseng [11:06:18]: Arbeidstakere og ansatte skal ikke tvinges inn i fagforeninger mot sin vilje. Det er helt uakseptabelt, og det er ikke Arbeiderpartiets politikk. Det som er Arbeiderpartiets politikk, derimot, er at fagbevegelsen spiller en helt sentral rolle i norsk arbeidsliv gjennom å sikre arbeidstakere gode lønns- og arbeidsvilkår, bidra til et trygt og organisert arbeidsliv og gi medlemmer støtte og bistand når de trenger det. Jeg mener det er positivt at mange arbeidstakere velger å være medlemmer i fagforeninger, men det er også – og der deler vi syn – helt grunnleggende at medlemskap i en fagforening skal være frivillig. Jeg oppfordrer folk til å være medlemmer, men det er ikke slik at ansatte skal tvinges inn i fagforeninger. Det er i strid med norsk lov.

Sebastian Saltrø Ytrevik (FrP) [11:07:10]: I denne salen snakker vi ofte om hvordan vi ønsker et seriøst arbeidsliv og arbeidsmarked, og da refererer vi – eller i hvert fall venstresiden – gjerne til bemanningsbyråene som useriøse aktører i arbeidsmarkedet. Nå viser det seg at slik fagforeningene har opptrådt, er det de som i virkeligheten er de useriøse aktørene i arbeidsmarkedet, ut fra hvordan de presser folk inn i medlemskap i fagforeningene. Det er useriøst, og det er en direkte konsekvens av de innleiereglene som ble innført i 2023. Det har gitt enkelte fagforeninger uforholdsmessig stor makt, på bekostning av fleksibilitet og valgfrihet for individets rettigheter.

Da må jeg spørre statsråden om hun ønsker å ta avstand fra den praksisen fagforeningene har vært med på,

og regjeringen i tillegg har vært med på å pushe igjennom, med den muligheten foreningene i dag har til å tvangsinnmelde arbeidstakere.

Statsråd Kjersti Stenseng [11:08:13]: Jeg synes det er veldig grove beskyldninger som her kommer fra tatterstolen og representanten til Fremskrittspartiet. Det å være medlem i en fagforening er frivillig. Alt annet er brudd med norsk lov. De påstandene du kommer med, får du stå til ansvar for selv, men det er altså slik at fagforeninger jobber for sine medlemmer, for at de skal ha et trygt og organisert arbeidsliv.

I likhet med andre typer lovbrudd vi ser i norsk arbeidsliv, bl.a. når det gjelder innleie, bemanningsforetak og annet vi har sett som har handlet om uholdbare forhold i arbeidslivet, er også tvangsinnmelding i fagforening helt uakseptabelt. Det er altså ikke noe denne regjeringen har oppfordret til, og det er ingenting i de lovendringene vi har gjort, som oppfordrer til lovbrudd.

Presidenten [11:09:05]: Presidenten vil minne om at ved omtale av partier brukes de respektive partinavn, og vi sier heller ikke «du» her i Stortinget.

Anna Molberg (H) [11:09:29]: I perioden innstrammingene har virket, viser NHO Service og Handel i en kronikk i Nettavisen til at det er 11 500 ansatte i bemanningsbyråer under 34 år som ikke lenger er ansatt i disse bemanningsbyråene. 11 500 ansatte har ikke lenger jobb. Er statsråden kjent med at så mange tusen stillinger er borte fra bemanningsbransjen i perioden regjeringens innleieregler har fungert?

Statsråd Kjersti Stenseng [11:10:14]: Det er litt ulike tall, men de tallene jeg har fra SSB, viser at det er 7 800 færre ansatte i bemanningsbyråer i tredje kvartal 2025 sammenlignet med tredje kvartal 2022. Som jeg sa i stad, begynte en del av nedgangen før innføringen av de nye innleiereglene i april 2023. Hvor mye som skyldes regelverket, og hvor mye som skyldes konjunkturunedgang, spesielt for byggenæringen, er litt vanskelig å anslå, men det er altså slik at 50 000 fortsatt er sysselsatt i bemanningsbyråer. Det har vært stabilt de siste årene, og det er også en rapport fra NHO Service og Handel som konkluderer med at virksomheter som tidligere brukte mye innleie, i all hovedsak har funnet løsninger for å dekke sine behov. Det er litt tidlig å si hvor mye som er regelverk, og hvor mye som er konjunkturunedgang, blant en del av dem som da ikke er i jobb nå.

Anna Molberg (H) [11:11:12]: Takk for svaret.

Vi ser at arbeidsledigheten øker blant unge mennesker. Det blir et større og større problem for mange nyutdannede at de blir avvist i intervjuprosesser på grunn av manglende erfaring. NRK Debatten hadde før jul en sen-

ding om dette. Det å jobbe litt ved siden av studiene innebærer ikke bare en bedring av studentøkonomien, det innebærer også at man får en del erfaring å vise til på cv-en. Undertegnede er et eksempel på det, som jobbet ved siden av studiene gjennom et bemanningsbyrå, og fikk arbeidserfaring.

Nå som så mange jobber forsvinner fra bemanningsbransjen, hvordan vil statsråden legge til rette for at flere unge kan få arbeidserfaring tidligere, og lykkes i jobbmarkedet?

Statsråd Kjersti Stenseng [11:12:06]: Jeg er helt enig med representanten når det gjelder viktigheten av at unge kommer seg inn i arbeidslivet, at de får sommerjobb, får deltidsjobb og kan jobbe ved siden av studier. Det vi ser nå, er at det er mange som vil inn, og samtidig med at ledigheten har økt blant de unge, har også sysselsettingsandelen økt. Det er positivt at flere vil inn. Da må vi legge bedre til rette for at flere får muligheten til å jobbe. Det er altså store muligheter for å jobbe i dag – i deltidsstillinger, i vikariater – og for å ha en jobb ved siden av studier, men jeg er opptatt av at det første møtet med arbeidslivet skal være godt, og det skal være trygt. Det er ikke mindre viktig å være ansatt i et direkte forhold til en arbeidsgiver og ha trygge omgivelser rundt seg når en har sitt første møte med arbeidslivet, enn det vil være senere i arbeidslivet.

Jeg mener at det regelverket vi har i dag, er en god balanse mellom den fleksibiliteten en trenger for å få sommerjobber, deltidsjobber og vikariater, og den tryggheten vi samtidig må sørge for, ikke minst for unge arbeidstakere.

Marie Sneve Martinussen (R) [11:13:16]: Kampen mot sosial dumping, altså en slags tøying av gråsonene i arbeidslivet, har lenge vært viktig for både Arbeiderpartiet og Rødt. Forbudet mot innleie på byggeplasser i Østlands-området var et tiltak for å få bukt med nettopp dette, og Rødt og regjeringen er enige om at det har fungert veldig godt. Det er jo ikke bare høyresiden her hjemme som vil dette forbudet til livs. ESA-domstolen har gått til sak mot Norge. Der skal regjeringen ha honnør for å ha svart tydelig ut til ESA.

Mitt spørsmål handler om resten av landet. Nå ser vi at fagforeningsledere i store Fellesforbund-avdelinger i både Bergen, Trondheim, Stavanger, Sandnes og Telemark krever at innleieforbudet også kommer til deres regioner, slik at man får nyte godt av den samme opprydningen. Konjunktursituasjonen nå, altså at det er lav aktivitet og dermed lite innleie, mener Rødt vil være et godt tidspunkt for å utvide innleieforbudet. Er det noe regjeringen vurderer?

Statsråd Kjersti Stenseng [11:14:17]: Regjeringen vurderer ikke å gjøre endringer i regelverket nå. Vi er opptatt av å se på hvilke konsekvenser og virkninger endringene i regelverket har hatt. Det har også virket i en tid der det har vært lavkonjunktur og nedbemanning av andre årsaker enn endringer i regelverket. Så fortsetter vi med forskning for å finne ut hvordan regelverket virker. Vi har nå i løpet av 2026 i gang et arbeid med dette. Det er ikke ferdig ennå, men vi følger veldig nøye med på hvordan regelverket virker, og hvordan situasjonen er, ikke minst i bygg- og anleggsbransjen over hele landet. Vi mener at vi har en god balanse, og at det ikke er nødvendig å innføre forbud i andre deler av landet nå.

Presidenten [11:15:01]: Replikskordskiftet er omme. De talere som heretter får ordet, har også en taletid på inntil 3 minutter.

Bjørnar Laabak (FrP) [11:15:27]: Fremskrittspartiet er dypt bekymret for utviklingen i norsk arbeidsliv etter de siste års kraftige innstramminger i innleiereguleringen. Analyser viser at innstrammingerne har bidratt til flere midlertidige ansettelser, mer overtid og færre muligheter for mennesker som trenger en inngangsport til arbeidslivet.

Det dukker opp uttrykk som løsarbeidersamfunn, osv. Det blir sagt 7 500 færre – det blir sagt 11 500 færre – som jobber via bemanningsbyråene. Samtidig får vi flere fattige, vi får lengre matkøer, og samtidig snakker man om at veien ut av fattigdom er arbeid. Å legge begrensninger på bemanningsbransjen vil nettopp bidra til at færre innbyggere får innpass i arbeidslivet. Det er veldig synd at det skal baseres på ideologi.

Andelen barn i lavinntektsusholdninger har økt de siste årene, og Fredrikstad/Sarpsborg, som jeg kommer fra, viser en vesentlig høyere andel enn landsgjennomsnittet. Når det gjelder barn uten innvandrerbakgrunn, lever bare 4,7 pst. under fattigdomsgrensen, mens når det gjelder innvandrerbarn, lever tett på halvparten, 46,9 pst., under fattigdomsgrensen. Dette har stor betydning i regionen Nedre Glomma. Vi har veldig høy andel sekundærttilflyttere. Da tenker jeg at vi trenger alle gode krefter. Vi trenger ikke bare frammøte på Nav og hjelp og tiltak for å komme ut i arbeidslivet. Vi trenger de gode kreftene også innenfor bemanningsbransjen til å bidra til at flere kommer ut og får startet arbeidslivet. Det trenger man trening og praksis for. Derfor blir det slik at å begrense innsatsen for arbeid, arbeidslinja og selvhjelpenhet ved ikke å heie på alle de gode kreftene, inklusive bemanningsbransjen, er ikke å ta betydningen av arbeid på alvor.

Morten Sandanger (A) [11:18:13]: Jeg er stolt av å stå her på vegne av de over to millionene som er organisert i det norske arbeidslivet – arbeidsfolk som står opp hver dag for å bygge landet: bygningsarbeidere, industriarbeidere, restaurantarbeidere, butikkansatte, osv. Disse fortjener et trygt og organisert arbeidsliv, med trygge rammer og god medbestemmelsesrett. De fortjener at vi politikere her inne spiller på lag med dem og fagforeningene deres, slik at de får det best mulig på jobb. Såpass mye skylder vi alle dem som går på jobb hver dag for å bygge Norge.

Ingen er overrasket over at høyresiden løper arbeidsgivernes ærend. Ingen er overrasket over at høyresiden nå igjen går til angrep på det organiserte arbeidslivet, og ingen er overrasket over at det nå igjen er medbestemmelsen til de ansatte høyresiden ønsker å ta bort.

Fullt frislipp innen innleie, som Fremskrittspartiet og Høyre tar til orde for her, ville gjort at vi hadde gått baklengs inn i framtiden. Det hadde tatt oss mange skritt tilbake mot løsarbeidersamfunnet på slutten av 1800-tallet, hvor ansatte hadde få eller ingen rettigheter, og sjefen hadde all makt.

Representanten Molberg hadde helt rett, for jeg skal si dette: Det er fortsatt lov til å bruke innleie, utenom byggfag, i Viken-området, men bedriften må ha ordnede forhold, og de ansatte må være enig i det. Dette betyr at hvis det er et reelt behov for å dekke svingningene i oppdrag eller å ta toppene, kan bedriften gjøre dette hvis de tillitsvalgte er enig i at det er et reelt behov. Det er medbestemmelsesrett, og det gjør at de ansatte har mulighet til å påvirke arbeidsplassen sin.

I byggfag i Viken-området var bruken av innleie så utbredt at normalen var at en var ansatt i et bemanningsforetak, og unntaket var at en var fast ansatt i bedriften. Det var rett og slett cowboytilstander i bransjen her i området, og innstrammingene var helt nødvendige. Hvis representantene som fremmer dette forslaget ønsker det, er de mer enn velkomne til å bli med meg på byggeplassbesøk her i Oslo for å snakke med de mange ansatte som har fått fast jobb etter innstrammingene. For resultatet av dette er at antallet lærlinger i byggfag i Viken har gått opp, flere har fått seg fast jobb, og bransjen har blitt mer seriøs og oversiktlig. Dette er politikk som fungerer, og som gjør livet til folk bedre.

Arbeiderpartiet kommer alltid til å være på lag med arbeidsfolk og støtte opp om det organiserte arbeidslivet, og vi kommer alltid til å kjempe imot forslag som er regelrette angrep på arbeidsfolks rettigheter.

Margret Hagerup (H) [11:21:04]: Debatten om innleie har de siste årene vært preget av sterke ord og harde fronter. Det kan nesten høres ut som om bemanningsbransjen representerer en systemtrussel mot den nors-

ke modellen. Jeg mener det er behov for å nyansere dette bildet.

Norsk arbeidsliv er i all hovedsak trygt, seriøst og preget av høy grad av faste ansettelser. Innleide arbeidstakere utgjorde og utgjør en liten andel av det totale arbeidsmarkedet. Likevel har regjeringen valgt å møte denne delen av arbeidslivet med forbud og kraftige innstramminger. Det mener jeg er feil medisin.

Fleksibilitet er ikke det motsatte av trygghet. For mange bedrifter er fleksibilitet en forutsetning for å kunne opprettholde aktivitet, ta nye oppdrag og sikre arbeidsplasser. Industri, bygg og anlegg og andre deler av næringslivet opplever sesongsvingninger, midlertidige prosjekter og uforutsigbarhet. Da trenger man verktøy som gjør det mulig å tilpasse bemanningen på en ansvarlig måte.

Alternativet til fleksibilitet er ikke nødvendigvis flere faste ansettelser. Alternativet kan være at oppdrag ikke utføres, investeringer uteblir, eller at arbeidsplasser forsvinner. 11 500 færre unge fikk jobb i bemanningsbransjen i 2025. For mange er bemanningsbransjen en inngangsport til arbeidslivet. Den gir arbeidserfaring, nettverk og ofte fast jobb. Vi skal være varsomme med å fjerne ordninger som bidrar til at flere får en mulighet til å vise hva de kan. Før innstrammingene kom, var det rundt 40 pst. som kom fra arbeidsledighet. I 2024 var andelen nede i 23 pst. Når ideologi trumfer løsninger, er det unge og de som står utenfor arbeidslivet, som betaler prisen.

Jeg deler ønsket om et seriøst arbeidsliv, og vi skal bekjempe useriøse aktører, men løsningen er ikke det regjeringen har valgt: å gjøre det vanskeligere for seriøse bedrifter og seriøse bemanningsforetak å operere innenfor tydelige og forutsigbare rammer.

Den norske modellen bygger på balanse og samarbeid mellom partene i arbeidslivet. Den bygger på at vi evner å kombinere trygghet for arbeidstakerne med konkurransekraft for bedriftene. Når vi nå ser konsekvensene av regjeringens innstramminger, må vi stille oss spørsmålet: Har vi funnet den balansen? Svaret er åpenbart nei. Derfor har Høyre tatt til orde for å stoppe ytterligere innstramminger og gjenopprette et mer fleksibelt og forutsigbart regelverk – ikke fordi vi ønsker et løsere arbeidsliv, men fordi vi ønsker et arbeidsliv som fungerer for både arbeidstakere og arbeidsgivere.

Det er fullt mulig å stille strenge krav til seriøsitet og samtidig anerkjenne at arbeidslivet trenger fleksibilitet. Vi kan verne arbeidstakernes rettigheter, og vi kan sørge for at flere får en fot innenfor arbeidslivet. La oss føre en arbeidslivspolitik som faktisk styrker og ikke svekker både tryggheten og verdiskapingen i Norge.

Anne Grethe Hauan (FrP) [11:24:27]: I Vestfold står tusenvis uten jobb. Bygg- og anleggsfolk merkar det

først – og dei merkar det hardt. Likevel har regjeringa gjort det vanskelegare å få jobb nettopp her. Sidan 1. april 2023 har Vestfold, saman med Oslo, Akershus, Buskerud og Østfold, hatt strengare reglar enn resten av landet. På byggeplassar er det nesten umogleg å leiga inn folk frå bemanningsbyrå, sjølv når behovet er kort og heilt nødvendig. Resten av landet slepp. Det er ikkje rettferdig. Det er rein forskjellsbehandling.

Regjeringa sa at dette skulle gje fleire faste jobbar, men etter snart tre år finst det framleis ingen bevis for det. Det me har fått, er meir overtid, fleire mellombelse kontraktar og meir utryggleik – altså mindre tryggleik, ikkje meir. Kva er det største problemet? Regjeringa nektar å erkjenne kva bemanningsbransjen faktisk er. For mange er dette døra inn i arbeidslivet. Ikkje alle klarer å skaffa seg jobb åleine. Mange unge treng ein første sjanse. Mange av dei som har stått utanfor, treng ein ny start. Der stiller bemanningsbyråa opp. Dei opnar døra. Etter innleigestoppen har over 11 500 færre unge fått jobb. Det er 11 500 færre sjansar. Det er ikkje inkludering. Det er å smella døra igjen.

Samtidig skaffar bemanningsbransjen arbeidskraft norske bedrifter faktisk treng, også gjennom internasjonal rekruttering. Utan det stoppar prosjekt opp. Dette er ikkje ein villvestbransje. Han er gjennomregulert. Arbeidstilsynet fører kontroll. Arbeidsmiljølova krev likebehandling og lik lønn. Folk skal ha same lønn og vilkår som fast tilsette, ofte betre. Å kalla dette sosial dumping er berre skremselspropaganda.

I Vestfold ser me konsekvensane kvar dag: Bedrifter må takka nei til oppdrag, prosjekt stoppar opp, og folk mistar moglegheiter. Dette rammar ikkje systemet. Det rammar heilt vanlege folk som vil jobba.

Framstegspartiet meiner fast jobb skal vera hovudregelen, men ein kan ikkje forby eit behov. Arbeidslivet treng fleksibilitet, ikkje fleire politiske eksperiment. Difor vil me tilbake til reglane som fungerte: La bedrifter leiga inn når dei treng det, og fjern det urettferdige forbodet som rammar Vestfold og desse fylka. Dette handlar om arbeid, moglegheiter og om å sleppa folk inn. FrP vel arbeid framfor forbod. FrP vel folk framfor byråkrati.

Amalie Gunnufsen (H) [11:27:39]: I motsetning til det mange av representantene fra venstresiden som har vært på talerstolen i denne saken, uttrykker, handler ikke dette for Høyre kun om dem som har en jobb å gå til. Den handler om dem som skulle ønske at de hadde det.

Når man utformer politikk, kan ikke målet om flere hele og faste stillinger helliggjøre ethvert middel. Gode intensjoner fritar ikke regjeringen fra ansvaret for konsekvensene av politikken de fører. Den siste arbeidskraftundersøkelsen fra Statistisk sentralbyrå gir grunn

til bekymring. Ledigheten blant unge under 25 år har aldri vært høyere siden målingene startet i 1972. I tredje kvartal var arbeidsledigheten i denne aldersgruppen på 15 pst. Det er også blant de unge at ledigheten nå øker mest. I dag står rundt 700 000 mennesker i yrkesaktiv alder utenfor arbeidslivet. Av disse er 114 000 unge mellom 20 og 29 år. Samtidig mangler norske bedrifter arbeidskraft. I et land der vi mangler arbeidskraft, burde det ikke være et problem at unge som ønsker å få arbeidserfaring, ikke får det.

Dette er ikke bare statistikk. Dette er unge mennesker som ønsker å jobbe, men som ikke slipper til. For mange unge er bemanningsbransjen en avgjørende døråpner. Den gir arbeidserfaring, nettverk, referanser og ofte fast jobb. Likevel har regjeringen valgt å begrense denne inngangsporten.

I 2024 var det nesten 16 000 færre som fikk jobb i bemanningsbransjen enn i 2022, og de unge rammes hardest. Antallet ansatte under 34 år falt med over 11 500 personer på bare to år. Jeg hører statsråden i debatten peke på konjunktorene. Vel, når konjunktorene er på vei ned, er de unge mer utsatt. Da er det desto viktigere å senke terskelen inn i arbeidslivet.

Også de som står lengst unna arbeidslivet, rammes. Før innstrammingene kom rundt 40 pst. av de ansatte i bemanningsbransjen fra arbeidsledighet. I 2024 var andelen falt til 23 pst.

Veldig ofte står valget mellom å få en fot innenfor gjennom bemanningsbransjen og arbeidsledighet. Jeg skulle ønske at regjeringen også forsto at det valget bør være lett. Når ideologi trumfer løsninger, er det unge og arbeidssøkende som betaler prisen.

Norge trenger arbeidskraft, og rundt 138 000 mennesker leter etter en jobb. For meg er det helt uforståelig at regjeringen, selv med ideologiske skylapper, fører en politikk som gjør det vanskeligere for folk å skaffe seg sin første jobb, og vanskeligere for bedriftene å skaffe seg arbeidskraft.

Sebastian Saltrø Ytrevik (FrP) [11:30:38]: I forrige uke sto representanten Morten Sandanger på denne talerstolen og lurte på hva Fremskrittspartiets representanter hadde å si til hans venner hjemme i Stavanger i saken om Melkøya. Da er det fristende å stille det samme spørsmålet tilbake: Hva skal jeg si til mine venner og kollegaer på byggeplassene i Vestfold? Hva skal jeg si til dem når byggeprosjektene blir skrinlagt fordi kostnadene er for høye? Hva skal jeg si til mine kollegaer i Vestfold når det ikke lenger er mulig å gjennomføre byggeprosjektene på grunn av mangel på arbeidskraft og fleksibilitet?

Hele forrige torsdag ble vi i denne salen anklaget for å være et næringsfiendtlig parti, men er det noe som er

næringsfiendtlig politikk, er det nettopp dette. Å ta fra byggebransjen i Vestfold, Østfold, Buskerud, Akershus og Oslo muligheten til å bruke innleie på byggeplassene er ganske alvorlig. Resultatet av dette har vært at vi ser rekordmange konkurser og et rekordlavt antall mennesker som tør å satse og starte sin egen bedrift og sitt eget bygg- og anleggsfirma. Vi ser også at det er et rekordhøyt antall mennesker som står utenfor arbeidslivet.

Jeg kunne godt støttet disse forslagene om strengere innleie hvis det hadde fungert – hvis det hadde ført til at flere kom i arbeid, og til at flere sto innenfor arbeidslivet – men når halvparten av dem som ikke lenger har jobb i bemanningsbransjen, nå står utenfor arbeidslivet, og når kun 43 pst. har fått seg en fast jobb, er det noe riv ruskende galt.

Vi er nødt til å sikre at det blir flere arbeidsplasser. Det Arbeiderpartiet sammen med resten av venstresiden har gjort i denne saken, har ført til at det har blitt færre arbeidsplasser. Det er nå flere som er arbeidsledig, og tallene har aldri vært så høye som i dag.

Jeg håper inderlig at vårt forslag i dag blir vedtatt, sånn at flere kan komme tilbake i arbeid, og sånn at vi kan utnytte den kompetansen vi vet er helt ledig nå. Den er arbeidsledig, den har ingenting å gjøre lenger. Det må også regjeringen og venstresiden ta ansvar for.

Ove Trellevik hadde her teke over presidentplassen.

Alf Erik Andersen (FrP) [11:33:19]: Innstramninger i innleiereglene har bidratt til å gjøre det vanskeligere for bedriftene å møte skiftende etterspørsel. Bemanningsbyråene har hatt en viktig funksjon i norsk arbeidsliv, men regjeringen har gjort det vanskeligere for bedriftene å benytte bemanningsbyråenes tjenester. Dette bidrar verken til inkludering eller økt produktivitet.

Det er bred enighet om at faste, hele stillinger skal være hovedregelen i norsk arbeidsliv. Likevel har både arbeidstakere og arbeidsgivere behov for den fleksibiliteten bemanningsbyråene tilbyr.

De siste årene har det vært tøffe tider i bemanningsbransjen, og det er det fortsatt. I tiden framover håper vi i hvert fall på økt byggeaktivitet, kanskje fordi rentenivået kan bli lavere. Dette kommer til å bety at de ulike arbeidsgiverne i byggebransjen får økt bemanningsbehov. Når alle trenger flere medarbeidere samtidig, vil det oppstå flaskehalser, og bemanningsbyråene kan bidra med nødvendig kapasitet til å møte utfordringer i perioder med produksjonstopper. For mange bedrifter er faktisk muligheten til å leie inn arbeidskraft ved behov en viktig nøkkel for å kunne drive virksomheten effektivt, trygt og lønnsomt, og det trygger også dem som jobber fast hele året.

Bemanningsbransjen spiller en viktig rolle i å inkludere flere i arbeidslivet. En undersøkelse fra Ipsos viser at hele 48 pst. av dem som blir ansatt i bemanningsbransjen, er unge under 34 år. Videre oppgir 69 pst. av de ansatte i bemanningsbransjen at de vil anbefale venner og bekjente å jobbe som utleid medarbeider. Dette viser at bemanningsbransjen ikke bare tilbyr fleksibilitet for bedriftene, men også gir arbeidstakere en verdifull mulighet til å få relevant erfaring og bygge nettverk.

Det er viktig å understreke at innleide arbeidstakere er fast ansatte i bemanningsselskaper og har samme stillingsvern, sosiale rettigheter og krav på inntekt som fast ansatte i enhver annen bedrift. Det er arbeidsstedet som ikke er fast for den innleide, og det er nettopp den fleksibiliteten bedriftene trenger for å håndtere svingninger i produksjonen.

Fremskrittspartiet arbeider for et seriøst arbeidsliv, men det må være rom for fleksibilitet. Et for strengt regelverk for innleie rammer ikke bare bemanningsbransjen, det rammer også kundene deres, som er lokale bedrifter og viktige arbeidsplasser, det rammer verdiskaping, og det rammer jobbsøkere som ønsker seg inn i arbeidslivet.

Fremskrittspartiet er derfor veldig tydelig på at loven som trådte i kraft i april 2023, må reverseres. Vi trenger flere av dem som står utenfor, innenfor. Bemanningsbransjen er et viktig verktøy vi ikke kan stenge ute. Vi har ikke råd til å holde dette verktøyet utenfor verktøykassen.

Marie Sneve Martinussen (R) [11:36:40]: Jeg synes bestandig det er fascinerende når representanter fra høyresiden snakker om ideologi som om det er det styggeste ordet i ordboken. Det å ha prinsipper er bra og viktig, og det er spesielt påfallende når høyresiden åpenbart er fullstendig blindet av sin egen ideologi i denne debatten.

Hvis man hører på Høyre og FrP, høres det ut som bemanningsbransjen er noen som lager jobber. Det høres ut som bemanningsbransjen lager jobber. Det er jo ikke tilfellet. Det er butikken på hjørnet og entreprenøren som lager jobben; bemanningsbransjen bare formidler arbeidskraft. Det høres ut som bemanningsbransjen utdanner fagfolkene, og at det er de som tryller fram elektrikere og rørleggere. Sånn er det jo ikke. Vi i fellesskap utdanner fagfolkene; bemanningsbransjen bare formidler dem.

Det høres ut som bemanningsbransjen er et velledig tiltak for unge mennesker. Tro meg: Bemanningsbransjen tjener penger på å formidle arbeidskraft, og det gjelder også i byggebransjen her i østlandsområdet. Det er ikke sånn at det var 18-åringer som ble leid inn for å bygge boliger her. Det var godt voksne – ofte menn, ofte

fra Øst-Europa – som var innleid år etter år etter år. Det var fagutdannede folk som ofte var betalt mye lavere enn de burde, fordi de var ansatt via et bemanningsbyrå, der bemanningsbyrået tok fortjenesten på veien.

Dette er en business, og for Rødt er det gode tall når ansettelsen i bemanningsbransjen går ned. Det er hele poenget med denne innstrammingen og denne politikken.

Jeg synes også det er veldig spesielt at representanten Ytrevik klarer å knytte sammen innleiereglene og konkurser i byggebransjen. Det har vært 1 500 konkurser i byggebransjen de siste årene. Det som også har skjedd de siste årene, er at vi har hatt en stor priskrise og renter som har økt. Det skal ikke mye tankekraft til for å skjønne at byggeaktiviteten går ned når renten øker. Det er Norges mest konjunkturutsatte næring, og derfor har Rødt jobbet for tiltak, som å øke Husbankens rammer og annet som får opp byggeaktiviteten, men det er en helt annen debatt.

Det Rødt er bekymret for nå, er jo de delene av Norge der vi ikke har like stramme regler, og at oppsvinget i byggebransjen nå kommer til å tas nettopp gjennom bemanningsbyråer og ved den samme sosiale dumpingen vi så før. Vi mener det er et godt tidspunkt nå, mens aktiviteten og innleien er lav, for å utvide forbudet, sånn at vi kan få de samme positive effektene også i andre deler av landet.

Dette handler om at Norge trenger fagarbeidere. Vi vet at vi har vært veldig sårbare når veldig mange av fagarbeiderne har kommet fra andre land. Nå er kronekursen dårlig, og det er mer lukrativt for dem å jobbe i det landet de kommer fra. Hvis vi ikke får ytterligere kontroll på innleien i resten av landet, er jeg litt redd for at vi kommer til å slite med å få de fagfolkene vi trenger til å bygge de boligene vi alle er helt avhengige av.

Per Vidar Kjølmoen (A) [11:39:41]: Dette var en litt underlig debatt. Høyre og FrP går på talerstolen og er veldig opptatt av at det er blitt enten 7 800 eller 11 000 færre ansatte i bemanningsbransjen, akkurat som om det skulle være et mål for Arbeiderpartiet og venstresiden at flest mulig skulle være ansatt i bemanningsbransjen. Nei, det er ikke Arbeiderpartiets mål. Det er Høyres og Fremskrittspartiets mål at flest mulig skal være ansatt i bemanningsbransjen. Målet til Arbeiderpartiet og venstresiden er at flest mulig skal ha fast ansettelse direkte hos dem de jobber for, og et trygt arbeidsliv.

I denne debatten virker det nesten som om en må ta et valg: at hvis en vil ha lav arbeidsledighet, må en akseptere sosial dumping, midlertidig ansettelse og massiv innleie, for det er den eneste måten å få til lav arbeidsledighet på – men det er jo ikke det som har skjedd. I forrige stortingsperiode har vi fått 150 000 flere i jobb i lan-

det, selv med renteøkninger, selv med konjunkturedgangen i byggebransjen. Altså er det opplagt mulig å klare å lage et samfunn der folk har det trygt på jobben, og man samtidig har lav arbeidsledighet. Jeg tror det mer er et spørsmål om ambisjoner og prioriteringer.

Videre, for å følge opp poenget fra forrige taler: Hva med attraktiviteten til yrkene her? Hva var det som var i ferd med å skje med yrkesfagene rundt Oslofjorden for noen år siden? Har høyresiden helt glemt det? Ungdommer ble aktivt frarådet å velge yrkesfag fordi det var så utrygt, det var så mye innleie, det var så mye midlertidighet, og det var så mye press på ansattes lønninger.

Fremskrittsparti-representanten Anne Grethe Hauan kaller det skremselspropaganda at mye innleie og midlertidighet gir sosial dumping. Vel, den debatten har jeg hatt før, i Møre og Romsdal fylkeskommune. Da hadde vi en stor debatt om seriøst arbeidsliv og LO-koordinator for fylkeskommunen. Da gikk partifeller av Hauan opp på talerstolen i fylkeskommunen og sa: Sosial dumping er ikke noe problem i Møre og Romsdal. Så gikk det tre uker, og vi fikk Vard-skandalen, der et av de mest seriøse verftene i Møre og Romsdal hadde massiv lønnsdumping. Grunnen til at det var mulig at rumenere jobbet på det verftsgolvet for 50 kr i timen, var at de var innleid av et firma, som var innleid av et firma, som var innleid av et firma – og på et eller annet tidspunkt der var det en eller annen falsk kontrakt. Det er det Arbeiderpartiet vil bort fra. Det er det Høyre og FrP vil tilbake til, og det er Arbeiderpartiet sterkt imot.

Marian Hussein (SV) [11:43:00]: Jeg hører at det er en selektiv historiefortelling om hva innleieforbudet egentlig betyr for unge eller, som representanten fra Østfold sier, innvandrere, og at det kanskje er innleiebransjen som skal få dem ut av fattigdommen. Sist Høyre styrte, var det så å si regelrett mafiavirksomhet i byggenæringen i Oslo. Som foregående taler var inne på, var det ekstremt vanskelig å rekruttere unge mennesker til å ta yrkesfag.

Jeg deler bekymringen når det gjelder at vi trenger å få flere i fast arbeid, og særlig folk med innvandrerbakgrunn, men da kan man ikke samtidig gjøre seg blind for det rapport etter rapport som har undersøkt dette med hvordan innleieforbudet har fungert, viser. Det rapportene forteller, er at flere av disse menneskene, og særlig menn med innvandrerbakgrunn, har fått bedre lønn og arbeidsvilkår, risikoen for utnyttelse er blitt mindre, og de har fått faste jobber, noe som gjør det mulig for dem å starte et familieliv og ha fast tilknytning til Norge.

Det ble sagt tidligere her at vi har regler. Arbeidstilsynet og Fair Play har imidlertid vært veldig tydelig på hvordan disse reglene tidligere ble regelrett unngått og ikke fulgt opp av de useriøse aktørene, men nå har vi en

venstreside som ønsker å satse på Arbeidstilsynet, og som ønsker å lytte. Jeg lyttet veldig nøye da Høyres og Fremskrittspartiets representanter var på talerstolen, og ikke en eneste gang nevnte de det hele det organiserte arbeidslivet er enige om. De ville heller sørge for fleksibilitet for arbeidsgiver enn trygghet for arbeidstakere.

For oss i SV har det ikke vært snakk om hvilken side vi ønsker å stå på, for vi vet at med trygghet i arbeidslivet, med faste ansettelser, med fagfolk og arbeidsfolk som står sammen, får man det beste. Når arbeidstakere forener seg og organiserer seg, produserer de også bedre, og det er det beste for både oss og kommende generasjoner.

Morten Sandanger (A) [11:45:59]: Jeg fikk en direkte utfordring fra representanten Saltrø Ytrevik, så jeg tenkte jeg skulle komme opp og svare på hva du kan si til vennene dine hjemme som jobber innen byggfag. Det første du bør si til dem, er at de bør melde seg inn i en fagforening, så de kan få trygge og organiserte rammer i arbeidslivet – men det spørs om en FrP-er hadde sagt det til sine kompiser. Deretter kan du si til dem at de nå kan få seg faste og hele stillinger innen byggfag i Vestfold, for det er sånn at bedriftene fortsatt trenger de ansatte, men de leier ikke nødvendigvis bare inn alle de ansatte i de forskjellige prosjektene. Nå må de faktisk ansette folk eller leie inn fra andre produksjonsbedrifter, så det er større sannsynlighet for at dine kompiser nå får seg en jobb – og hvis de var lærlinger, er det større sannsynlighet for at de hadde fått seg en læreplass i perioden som har vært.

Du kan også si til dem at arbeidslivet de nå går til, når de kommer seg inn i hele og faste stillinger, er et mer trygt, sikkert, seriøst og oversiktlig arbeidsliv, med mange færre aktører blandet inn. Man er ikke ansatt i et firma som leier ut til et annet firma, altså forskjellige parter. Nå er det to parter man forholder seg til, og da er det lettere å sørge for seriøse forhold.

I debatten er det veldig mange som har blandet snørr og barter når det gjelder innleieregelverket. Det er jo to forskjellige regelverk vi snakker om. Det ene er forbudet, det andre gjelder resten av landet. Mange representanter snakker her som om det er helt ulovlig i resten av landet å bruke innleie. Det er det ikke. Det eneste er at de ansatte må være enig i det. Det er kjempebra for medbestemmelsen. Det er kjempebra for fagforeningenes og de ansattes makt at de kan være med og si: Nei, vi trenger ikke innleie, vi har faktisk nok folk til å gjøre dette arbeidet selv.

Høyre snakker som om bemanningsforetak er Guds gave til unge arbeidstakere, og at dette er det eneste som gjør at de kommer seg inn i arbeidslivet. Det er nok helt sant at mange bemanningsforetak er seriøse, gode og

bra for unge arbeidstakere, men veldig, veldig mange er ikke det. Det skjer negative hendelser i bemanningsforetak, og da vet man ikke helt hvem man skal gå til. Skal man gå til den man er leid ut til, skal man gå til bemanningsforetaket, eller skal man gå til Arbeidstilsynet? Det er ingen oversikt. Mens jeg studerte, hadde jeg selv en jobb i et bemanningsforetak. Det var mange problemer der. Dem jeg ble leid ut til, hadde litt problemer med å følge arbeidsmiljøloven. Alle pekte på alle. Det var ingen opplysninger å få. Det endte med at ingenting ble løst. Jeg fikk ikke engang lønn den siste måneden fordi alle pekte på alle med tanke på hvem som skulle betale meg.

Jobben er der fortsatt, og behovet er der fortsatt, selv om man ikke nødvendigvis leier ut. Man må bare ansette folk fast istedenfor å ha dem i midlertidig løsarbeid.

Presidenten [11:48:37]: Presidenten vil minna om at innlegga bør rettast til presidenten, ikkje direkte til den enkelte representant ved å seia «du».

Sebastian Saltrø Ytrevik (FrP) [11:48:59]: Nå er det blitt nevnt flere ganger fra representantene fra både Arbeiderpartiet, SV og Rødt at høyresiden er nødt til å ta av seg de ideologiske skylappene sine. Jeg tenkte litt på det. Da gjør jeg det. Jeg tar av skylappene jeg angivelig har på, og så ser jeg på om dette har fungert. Er det nå flere som står innenfor arbeidslivet enn utenfor arbeidslivet? Er det flere som fullfører utdanningen sin og får seg en jobb, eller er det færre? Av de som før jobbet i bemanningsbransjen, er det flere som står i fast jobb nå enn før? Hvor mange er arbeidsledige? Svaret er dessverre veldig, veldig trist. Svaret er at flere er arbeidsledige nå. Flere står utenfor arbeidslivet. Da kan man også gi opp målet om et mer organisert arbeidsliv, når man ikke engang er en del av det. Sannheten er at vi har fått høyere arbeidsledighet i den regjeringsperioden som har vært – både den tidligere og den som er nå. Det er færre som står i arbeid. Det er realiteten.

Representanten Kjølmoe kom i stad med et poeng om at det er bra at færre jobber i bemanningsbransjen, men er det virkelig bra når resultatet er at flere står utenfor arbeid? Det mener ikke Fremskrittspartiet. Vi ønsker at flest mulig skal stå i arbeid, at de skal kunne tjene sine egne penger, at de skal kunne være selvstendige og være en del av det velferdssamfunnet vi har bygd opp over så mange år.

Anna Molberg (H) [11:51:03]: Arbeiderpartiet, SV og Rødt brer om seg med ulike begreper i denne debatten som jeg mener det er nødvendig å ta opp. Det vises til mafiavirksomhet, man snakker om at det har vært lønninger ned i 50 kr timen, og det snakkes om løsarbeidersamfunn. Jeg vil bare understreke at dette er noe Høyre tar fullstendig avstand fra. Jeg trodde det var

unødvendig i det hele tatt å måtte gå opp på denne talerstolen og si det.

Det disse representantene tilsynelatende ikke er klar over, og som jeg mener det er grunn til å minne om, er at vi i dag har et krav om likebehandling i norsk arbeidsliv. Uansett om man er fast ansatt, om man er midlertidig ansatt, eller om man er innleid, har man krav på lik lønn, og man har selvfølgelig krav på ikke å bli utsatt for kriminalitet. Representantene fra venstresiden linker i denne debatten innleie og bemanningsbyråer opp til kriminalitet. Det er da jeg mener at denne debatten sporer fullstendig av.

Man snakker om fast ansatte – de som er innleid fra et bemanningsbyrå, er jo fast ansatte. Det er nettopp disse menneskene som er fast ansatte, i et bemanningsbyrå. Nå er det 11 500 av dem som ikke lenger er fast ansatte gjennom et bemanningsbyrå. Nå er det derimot 35 000 flere midlertidig ansatte på grunn av regjeringens innstramminger i innleiereglene.

Jeg trodde at venstresiden og fagbevegelsen i Norge også var opptatt av midlertidige stillinger, at man skal ha minst mulig av det. Jeg trodde venstresiden og fagbevegelsen også var opptatt av at man skal jobbe minst mulig overtid og oppleve minst mulig arbeidspress på arbeidsplassen. Dette er saker fagbevegelsen og venstresiden tilsynelatende ikke bryr seg om i debatten om innleie, for alt handler om at innleie er så forferdelig, mens det at tallet på midlertidige ansettelser bare eksploderer, ikke er noe problem, og det at fast ansatte på arbeidsplassene må jobbe mer overtid og opplever mer arbeidspress fordi arbeidsgivere ikke kan ta inn eller leie inn midlertidig arbeidskraft, er heller ikke noe problem. I denne debatten savner jeg litt fra venstresiden hvorfor man ikke ser på det som et problem at det er så mange flere midlertidig ansatte i norsk arbeidsliv i dag.

Presidenten [11:54:00]: Representanten Marie Sneve Martinussen har hatt ordet to ganger tidlegare og får ordet til ein kort merknad, avgrensa til 1 minutt.

Marie Sneve Martinussen (R) [11:54:12]: Jeg vet at jeg snakker fort noen ganger og også har dialekt, så jeg skal si det én gang til, så representanten fra FrP får det med seg: Det er ikke bemanningsbyråene som skaper arbeidsplassene. Det å knytte arbeidsledighet inn i debatten om hvorvidt folk skal være direkte ansatt eller ikke, er litt som unger som tror at melken dukker opp på butikken. Bemanningsbransjen formidler arbeidskraft. Det er mye politikk vi må ha for å skape flere jobber, og for å få ned arbeidsledigheten, men det kan vi ta i en annen debatt. Det har ikke noe med denne saken å gjøre.

Jeg er null prosent overrasket over at representanten Molberg tar sterkt avstand fra begrep som løsarbeid. Det er jo også fordi Høyre velger å tro at disse tingene

ikke skjer. Regelverket er det samme, ja, men som jeg sa i mitt første innlegg: Maktforholdene har noe å si. Er det sånn at arbeidstakere føler seg trygge på å si ifra om det som ikke funker, eller er man redd for at man da ikke får telefon om den ekstravakten neste gang? Det er det som er grunnen til at Rødt er så sterk forkjemper for faste ansettelser og mener at bemanningsbransjen egentlig ikke spiller en rolle i norsk samfunns- og arbeidsliv.

Presidenten [11:55:15]: Representanten Per Vidar Kjølmoen har hatt ordet to ganger tidlegare og får ordet til ein kort merknad, avgrensa til 1 minutt.

Per Vidar Kjølmoen (A) [11:55:26]: Representanten Ytrevik snakker om at Arbeiderpartiet ikke ønsker at folk skal være i bemanningsbransjen. Det er fint at folk er i bemanningsbransjen, problemet for Arbeiderpartiet oppstår når folk er midlertidig ansatt og det fortrenger faste ansettelser. Det var et utbredt problem da Høyre og FrP styrte.

Ytrevik snakker videre om at han ønsker et arbeidsliv der folk skal kunne være selvstendige og tjene sine egne penger. Arbeiderpartiet er helt enig i det. Problemet er at veldig mange i arbeidslivet ikke hadde den selvstendigheten de trengte, og de tjente ikke nok av sine egne penger, som de burde ha gjort. Det var hele problemet.

Jeg er glad for at representanten Molberg er imot kriminalitet i arbeidslivet. Det forstår jeg at Høyre er imot, og alle partiene på Stortinget er helt sikkert det, men man må jo være villig til å gjennomføre de reguleringene i samfunnet som får vekk kriminaliteten. Problemet tidligere var nettopp at systemet var sånn at det oppsto kriminalitet. Det var et systemproblem. Da må man være villig til å løse det, eventuelt ikke være villig til å løse det.

Presidenten [11:56:36]: Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 2.

Sak nr. 3 [11:56:46]

Debatt om fiskeri- og havministerens redegjørelse om ivaretagelse av fiskere i Oslofjorden (Redegjørelsen holdt i Stortingets møte 27. januar 2026)

Presidenten [11:56:57]: Etter ønske frå næringskomiteen vil presidenten ordna debatten slik: 5 minutt til kvar partigruppe og 5 minutt til medlemar av regjeringa.

Vidare vil det – innanfor den fordelte taletida – verta gjeve anledning til inntil åtte replikkar med svar etter innlegg frå medlemar av regjeringa, og dei som måtte teikna seg på talarlista utover den fordelte taletida, får ei taletid på inntil 3 minutt.

Solveig Vitanza (A) [11:57:38]: Jeg vil starte med å takke fiskeri- og havministeren for en god redegjørelse i en viktig, men også krevende sak.

Ytre Hvaler i mitt hjemfylke, Østfold, er et av nullfiskeområdene som ble opprettet 1. januar i år, som ett av flere tiltak for å redde Oslofjorden. I disse nullfiskeområdene er alt fiske nå forbudt, både for yrkesfiskere og for fritidsfiskere. Alle som har vært på Hvaler, og spesielt de som har vært på Utgårdskilen, som er vår viktigste fiskerihavn, har sett hvor viktig fiske er for kystkulturen der. Fiskerne herfra har fram til nå kunnet tråle etter reker i deler av nasjonalparken. Disse fiskerne skaper også flere arbeidsplasser og ringvirkninger på land, bl.a. fiskerimottak.

Samtidig er Hvaler et av våre mest populære naturområder, som har stor betydning for mange – ikke bare for oss som bor i Østfold, men også for mange tilreisende. Det er viktig å bevare kystperler som Hvaler rundt hele Oslofjorden. Den situasjonen Oslofjorden er i nå, kan vi allikevel ikke leve med.

Det haster med å snu utviklingen, og det er heldigvis bred politisk enighet om at Oslofjorden igjen skal bli ren, levende og med stort biologisk mangfold. Det er nettopp det regjeringen gjør, gjennom den helhetlige tiltaksplanen for Oslofjorden. I et krafttak for å redde Oslofjorden må det gjennomføres effektive tiltak innen flere sentrale sektorer, og det må koordineres. Avrenning, avløp og fiskeri er noen av de største og viktigste områdene. For landbruket er det innført et nytt gjødselregelverk og nye regionale miljøkrav. Gjennom jordbruksavtalen har vi fått på plass nye vannmiljøtiltak rettet mot Oslofjorden. Innen avløp stilles det nå strenge krav til kommunene om nitrogenfjerning.

Hvis vi skal ha en ren og rik Oslofjord igjen, må det tas drastiske grep. Ansvar for dette er det først og fremst vi som politikere som må ta. Den samlede belastningen på fjorden har over tid vært for høy, noe som har rammet økosystemet og det biologiske mangfoldet. Tiltakene som har vært innført tidligere, bl.a. for å redde kysttorsken, har ikke hatt den effekten vi hadde håpet på. Fagmiljøene har derfor pekt på nullfiskeområder som det tiltaket som kan redde økosystemet i fjorden.

Som næringspolitiker må jeg si jeg har stor forståelse for at det er drastiske tiltak som nå er innført, og at det fører til stor usikkerhet for yrkesfiskerne våre, som kanskje føler på at de har en ekstra tung byrde for å redde fjorden. Jeg har selv vært i Utgårdskilen mange ganger, og jeg ser hvor hardt det rammer.

Som vi hørte statsråden si i redegjørelsen sin, har hensynet til fiskerne stått sentralt i arbeidet med å utforme de nye tiltakene. Det har vært god dialog og kommunikasjon, med mange innspill fra næringen selv. Blant annet blir Hvalerrenna nå holdt åpen for fiske, noe som er viktig for de mindre fartøyene i Utgårdskilen. Det er også

bevilget 15 mill. kr over årets budsjett til en tilskuddsordning som skal kunne benyttes av de fiskerne som rammes hardest av innstrammingene. Dette kommer i tillegg til de nærmere 100 mill. kr som er bevilget til restaurerings tiltak i fjorden. Også her vil fiskerne bli viktige. Forhåpentligvis kan de bidra med både utstyr og kunnskap i arbeidet med å restaurere fjorden og få den frisk igjen.

Jeg vil nevne en ting til, og det er at det er viktig å ivareta det lokale utdannings- og opplæringstilbudet den blå linjen på Kalnes videregående skole har, der de har et eget klasserom i Utgårdskilen og tilbyr opplæring i fiske og fangst. De har et eget fiskefartøy og tilbyr praktisk opplæring ute på fjorden, basert på en læreplan som inneholder både biologi og kunnskap om økosystemene og hvordan man skal kunne høste bærekraftig fra havet. Dette er et tilbud som er viktig både for å sikre rekruttering og engasjement og for å bidra til en framtidig bærekraftig forvaltning av Oslofjorden.

Den innsatsen vi nå står i for å redde Oslofjorden, er helt nødvendig. Det forteller både fagfolk og forskere oss. Hvis vi ikke gjør dette nå, vil konsekvensene bli store, både for lokalsamfunn langs kysten, for alle som er glad i Oslofjorden, og ikke minst for fiskerne som skal hente sitt levebrød der.

Erlend Wiborg (FrP) [12:02:49]: Oslofjorden er under press. Det er det bred enighet om, men det betyr ikke at alle tiltak er riktige eller rettfærdige. Fremskrittspartiet har hele tiden vært imot innføringen av nullfiskeområder i Oslofjorden. Vi mener dette er et kunnskapsløst og lite treffsikkert tiltak som rammer én næring svært hardt, uten at det er dokumentert at det vil løse de grunnleggende problemene i fjorden.

Det er viktig å minne om hvordan vi kom dit. Prosessen med fiskeforbudet ble startet av Arbeiderparti-Senterparti-regjeringen. Begge partier har dermed et klart ansvar for beslutningen som nå rammer fiskerne langs Oslofjorden. Etter at Senterpartiet gikk ut av regjering, har de snudd og støtter nå Fremskrittspartiets forslag om å stanse nullfiskeområdene. Det er bra, men det endrer ikke at politikken de selv var med på å starte, nå får alvorlige konsekvenser for folk og næringsliv.

Dette handler ikke bare om miljøpolitikk; dette handler om mennesker, arbeidsplasser og lokalsamfunn. Langs Oslofjorden finnes det fiskere som gjennom generasjoner har levd av fjorden. Mange av dem har investert millioner i båter og utstyr, og nå blir de i praksis fratatt mulighetene til å bruke dette. Det er dramatisk. Fremskrittspartiet mener det er en feil å gjøre fiskerne til hovedbæreren av byrden når utfordringene i Oslofjorden er sammensatte. Statsråden peker selv på avløp, jordbruk og annen landbasert aktivitet som store påvirkningskilder. Likevel er det fiskerne som møter de mest

drastiske inngrepene. Det fremstår verken rettferdig eller kunnskapsbasert.

Da Stortinget behandlet Fremskrittspartiets forslag om å stoppe fiskeforbudet, ble det nedstemt av samtlige partier i denne sal, med unntak av Fremskrittspartiet og Senterpartiet. KrF var med oss i komiteen, men stemte imot i denne salen, muligens ved en feil. Fremskrittspartiet fremmet da konkrete forslag som ville bedret situasjonen i Oslofjorden – uten en nedleggelse av fiskerinæringen – men også det ble nedstemt. Forslagene viste at det er mulig, men flertallet valgte en dyr symbolpolitikk som skader så mange.

Når man først går til et så inngripende tiltak som et fiskeforbud, må man i det minste behandle de berørte anstendig, noe som ikke har skjedd her. Regjeringen skryter av at de har satt av 15 mill. kr til en tilskuddsordning, men det er, ærlig talt, en hån mot dem som nå mister levebrødet sitt. Det dekker på langt nær de reelle tapene, og flere fiskere risikerer nå personlig økonomisk ruin. Når staten gjennom politiske vedtak i praksis gjør det umulig å drive en lovlig næringsvirksomhet, må også staten ta ansvar for konsekvensene.

Vi har sett det før: Da Stortinget vedtok forbudet mot pelsdyrhold, endte man med full kompensasjon, for det ble sett på som ekspropriasjonslignende inngrep. Det samme prinsippet må gjelde her. Fiskerne som har investert store beløp i båter og utstyr, og som nå nektes å bruke dem, fortjener rettferdig behandling. Likebehandling er et grunnleggende prinsipp.

Fremskrittspartiet mener fortsatt at nullfiskeområder ikke er riktig virkemiddel for å redde Oslofjorden. Vi trenger heller målrettede tiltak basert på kunnskap som er godt dokumentert, særlig mot forurensning, avrenning og andre landbaserte utslipp, som forskningsmiljøene lenge har pekt på som avgjørende.

Det er fullt mulig å ta miljøutfordringene i Oslofjorden på alvor uten å legge ned en hel næring, men dette handler til syvende og sist om politisk ansvar. Det er lett å vedta symboltunge tiltak. Det er tydeligvis vanskeligere å stå opp for menneskene som rammes av dem. Fremskrittspartiet vil stå opp for dem som rammes av regjeringens politikk. Vi vil kjempe for fiskerne, for kystkulturen og for en kunnskapsbasert politikk som faktisk kan bidra til å forbedre tilstanden i Oslofjorden – uten å ødelegge livsgrunnlaget til dem som alltid har levd av den.

Erlend Larsen (H) [12:07:49]: Takk til statsråden for hennes redegjørelse i Stortinget for to uker siden. Det er nyttig med en oppsummering av regjeringens arbeid, men jeg savner noen tanker og perspektiver omkring arbeidet vi står foran. Jeg skulle gjerne hørt litt om statsrådens strategi og høyere himmel når det gjelder

jobben som skal gjøres for Oslofjorden og for ivaretagelsen av fiskerne.

Tilstanden i Oslofjorden er kritisk, og det var på tide å intensivere tiltakene for å ta vare på fjordens flora og fauna. Det har blitt vedtatt flere planer og gjennomført flere tiltak tidligere, uten at det har gitt den nødvendige endringen og resultatet.

Vi i Høyre støtter i hovedsak regjeringens tiltak for Oslofjorden. Det er behov for å innføre restriktive tiltak for å få livet tilbake i fjorden, men vi er veldig kritiske til oppfølgingen av fiskerne og næringen som rammes. Dette har vi sagt fra om siden planen ble lansert i høst.

«Den lokale fiskerinæringen i Oslofjorden har stått i mye usikkerhet over lengre tid,» sa statsråden i sin redegjørelse. Det er ingen tvil om at de som lever av å høste fra fjorden, tar en stor del av byrden, og de kjenner på usikkerheten hver dag. Denne usikkerheten burde vi fått mange svar på i statsrådets redegjørelse, men det gjorde vi ikke.

Regjeringen har åpenbart tenkt at fiskerne skal få sin lønn fra Nav, men dette er ikke alminnelige arbeidere som blir arbeidsledige. Dette er selvstendig næringsdrivende med gjeld på båt og bruk med sikkerhet i hus og hjem. Nav dekker en liten del av inntektstapet, men de dekker ikke tilsvarende gjelden på båtene. En konkurs for fiskerne blir dramatisk dersom det ender opp med tap av selve hjemmet.

Fiskeforbudet er langt på vei et yrkesforbud for fiskerne som har livnært seg av fisket. Det gjør at de må ivaretas på en langt bedre måte enn regjeringen har lagt opp til. Regjeringen har budsjettert med en kompensasjonsordning for fiskerne, men fiskerne lever fortsatt i det uvisse når det gjelder hvem som får støtte, hvor mye de får, og hvilke krav som skal innfris for å få støtte. Dette er ikke bra nok med tanke på at restriksjonene ble innført fra 1. januar i år. Dette vitner om manglende respekt for en yrkesgruppe som fortjener en forutsigbarhet.

Det er satt av 15 mill. kr til omstillingstiltak. Det er 250–300 fiskere som er aktuelle søkere, så det blir ikke mer enn 50 000–60 000 kr per fisker. Tilskuddet kalles for omstillingstiltak, men vi vet ennå ikke hva de skal omstilles til. En redegjørelse fra statsråden burde inneholdt svar på de mange spørsmålene fiskerne og interesseforeningene har. Fiskerne må søke om penger på kriterier som ikke er avklart.

Redegjørelsen kan gi inntrykk av at det har vært gode dialoger med fiskerne og deres organisasjoner. Det er ikke min opplevelse, og det er heller ikke de tilbakemeldingene jeg får fra bransjen. De har levd i det uvisse siden fiskeforbudet ble kjent i sommer. De har ikke hatt klart for seg hva 2026 skulle føre med seg. De har hatt en kjip høst og jul. Spørsmålene var mange: Hadde de en jobb å gå til når nyåret kom, og hvordan skal gjelden for båt og redskap betales?

Det har vært møte mellom departementet og interesseorganisasjonen for fiskerne, men det virker som det er stor avstand mellom forventninger og hva regjeringen vil bidra med. Det handler ikke bare om penger, men også om hvordan bidragene skal virke. Hva ønsker egentlig regjeringen å oppnå med omstillingsmidlene? Skal de omstilles til et annet yrke, skal de omstilles til å fiske andre steder i Norge, eller skal de omstilles til å bli bidragsyttere for en renere Oslofjord? Dette fikk vi ikke vite noe om i statsrådens redegjørelse.

Fiskerne mener potten på 15 mill. kr ikke er tilstrekkelig i forhold til de faktiske og dokumenterbare inntektsbortfallene for yrkesfiskerne, som helt eller delvis har mistet sitt driftsgrunnlag. Fiskerne har et ønske om å være del av løsningen – kunne sette opp marine nyttehager, rense fjorden for spøkelsesteiner og annet skrot, få bidra aktivt til naturrestaurering i Oslofjorden.

Grønn omstilling handler ikke bare om å stanse aktivitet, men også om å endre retning. Med riktig bruk av disse 15 millionene kan Oslofjorden bli et nasjonalt forbilde for hvordan natur, arbeid og verdiskaping kan gå hånd i hånd. Fiskerne står klare til å ta ansvar. Nå trengs politisk vilje til å gi dem verktøyene.

Etter redegjørelsen sitter jeg altså igjen med flere spørsmål enn svar. Spørsmålene er ikke kompliserte, de er bare praktiske, og noe regjeringen burde hatt klare svar på da handlingsplanen ble fremlagt. Da hadde fiskerne, som tross alt tar den største belastningen, fått en fortjent forutsigbarhet.

Geir Pollestad (Sp) [12:12:40]: La meg starta med å retta opp ein feil i representanten Wiborgs innlegg. Dette fiskeforbodet kom 29. juli 2025. Då sat ikkje Senterpartiet i regjering. Det skil denne saka frå det Framstegspartiet gjorde, då dei sat med ansvaret for å innføre eit anna næringsforbod, nemleg for pelsdyrnæringa. Den diskusjonen trur eg er rimeleg uinteressant.

Det er heller inga ueinigheit om at det er miljøutfordringar i Oslofjorden, men måten regjeringa har valt å møte dette på, meiner Senterpartiet er under ein kvar kritikk, og det er eit alvorleg brot med måten me forvaltar fiskeriressursane våre på i Noreg.

Regjeringa har innført eit nytt prinsipp: å bruka forbod som verkemiddel – ikkje reguleringar, ikkje kvotar, ikkje tilpassingar av aktivitet. Det er dramatisk, og det kan ha verknader langt utover Oslofjorden viss forbod vert eit nytt forvaltingsprinsipp i fiskeria. Me har alltid hatt fiske i område med lite fisk, men då har kvotane vorte lågare, det har kome avgrensingar på reiskapsutforminga – ein har gjort slike tiltak.

Konsekvensane for fiskarane i Oslofjorden er omfattande. Mange mister store deler av grunnlaget for inntekta si, nokre mister heile livsgrunnlaget. Regjeringa har sett

av 15 mill. kr til omstilling. Det er altfor lite. Det dekkjer verken dokumentert inntektsbortfall eller reelle kostnader ved å leggja om drifta. Sånn dette framstår no, framstår det ikkje som ei omstillingsordning, men ei kondemneringsordning for fiskenæringa i Oslofjorden. Dette er ei avvikling av fiske. Det er ikkje ei vidareføring, og det er langt under det fiskarane sjølve ønskjer.

Noko av det eg reagerte på i innlegget og utgreiinga til fiskeriministeren, var at ein no nærmast hadde funne så gode løysingar at fiskarane var fornøgde. Nei, ingen fiskarar er fornøgde med det som har kome no. Då ein høyrde på utgreiinga til fiskeriministeren, kunne ein få inntrykk av at dialogen var så god, men når ein snakkar med fiskarane eller organisasjonane til fiskarane, seier dei at denne dialogen har vore heilt elendig. Det har knapt vore dialog. Det er nok å sjå på høyringa som var. Her hadde folk gjeve innspel til korleis ein kunne utforma området, gjera dette litt enklare og finna praktiske løysingar. Eg har møtt folk som trudde at ein hadde gjort ein feil, for det som var sendt ut etter høyringa, var akkurat likt det som var før høyringa. Det regjeringa kallar for dialog, er det me andre kallar for monolog. Det har ikkje vorte lytta.

Det uroar meg, for dette viser kven som bestemmer i regjeringa. Eg trur ikkje at fiskeriministeren eigentleg var veldig gira på dette tiltaket og syntest det var eit smart tiltak. Eg har stor tiltru til fiskeriministeren. Problemet er berre at ansvaret som i dag skal liggja til Nærings- og fiskeridepartementet, vert forvalta av klimaministeren. Der treng ein ikkje å ta omsyn til næringsdrivande. Der treng ein ikkje å ta omsyn til næringsaktørane. Då får me sånne eksempel som me ser no.

Kva er problemet med Oslofjorden? Jo, problemet er at Oslofjorden er forureina. Problemet med Oslofjorden er ikkje at det vert fiska i Oslofjorden. Det er ikkje sånn at bestanden vil ta seg opp viss ein ikkje greier å gjera noko med forureininga i fjorden. Det meiner eg ein burde svara tydelegare på enn det ein har gjort.

Eg høyrde innlegget til Høgre her tidlegare i dag. Høgre hadde jo all moglegheit til å sørgja for at dette var på plass – før ein gjekk imot det tidlegare forslaget om å stoppa dette forbodet. Då kunne Høgre ha brukt posisjonen sin til å stilla krav og ha forventingar til korleis dette skulle gjennomførast. Det valde Høgre ikkje å gjera.

Eg veit ikkje om det finst ein lykkeleg slutt på dette, men det er ikkje bra når regjeringa seier at dialogen er bra, og fiskarane og organisasjonane til fiskarane seier at dialogen er omtrent fråverande, at ein ikkje vert lytta til, og at ein ikkje vert forstått. Ein ventar enno på korleis denne kompensasjonsordninga skal utformast. Oppgåva til fiskarane og det fiskarane ønskjer, er ikkje å rydda opp. Fiskarane ønskjer å fiska fisk. Det er difor dei er fis-

karar, og dei drøymmer om å få leva av det. Forbodet til regjeringa stoppar den moglegheita.

Une Bastholm (MDG) [12:17:53]: Jeg vil også begynne med å takke fiskeri- og havministeren for redegjørelsen i en veldig viktig sak – viktig for veldig mange nordmenn. Historisk er det et nytt tiltak for Oslo og for Norge å bruke slike nullfiskesoner som en måte for å prøve å få økosystemet tilbake og bestandene opp igjen, sånn at vi kan gå tilbake til å høste og ha fritidsaktiviteter der som før, slik at nye generasjoner kan få de opplevelsene ved å bruke fjorden som tidligere generasjoner har hatt. Det er nytt.

Jeg har lyst til å begynne med en liten realitetsorientering for Stortinget, for her mangler det litt – enten realitetsorientering eller vilje til egentlig å ta inn over seg tilstanden fjorden har vært i, og er i, i dag – som gjør at man har vært nødt til å innføre nullfiskesoner. Vi er forbi det stadiet der man kan begynne å se på regulering av enkeltbestander, det er testet ut. På grunn av forurensingen som hovedkilde, men også ganske hardt fiske i en trang fjord med høyt press på andre måter – aktivitet, nedbygging av strandsonen – er det samlede presset på denne fjorden såpass stort at vi er nødt til å gjøre dramatiske og drastiske tiltak, særlig for næringsaktørene som er involvert, for å få tilbake økosystemet.

Dette kommer vi til å se mer av hvis vi ikke tar naturens alarmklokker på alvor når vi ser dem tidlig. Vi bør lære av Oslofjorden nå. Istedenfor å konkurrere i pekeleken om hvilke tiltak som egentlig er viktigst, bør vi lære og begynne å være litt mer opptatt av det når forskerne tidlig advarer om utfordringene.

Akkurat nå er det f.eks. alarm i Havforskningsinstituttet når det gjelder fiskebestandene ute i våre havområder, der våre fiskerier er ute og høster. Det er halvert på tolv år, det de finner nå. Det er skikkelig alarmerende. Hva gjør vi med det? Det kan hende at det ikke bare er kvoter, men at vi må gå gjennom hele systemet. Vi må sørge for at vi tar ordentlig tak i det som er av tjuvfiske. Vi må kanskje igjen se ordentlig og med alvor på marine verneområder og utvide dem, sånn at man har områder i havene hvor bestandene kan få hente seg inn igjen.

Redegjørelsen handler egentlig om hvordan vi ivaretar fiskerne, men bakteppet for hele denne debatten er egentlig noe positivt: at vi har klart å gjøre tiltak, at regjeringen har klart det – å lytte til fagmiljøenes tydelige faglige råd og innføre nullfiskesoner for en periode på ti år. For Miljøpartiet De Grønne er det en kjempeseier. Det er noe vi har jobbet for veldig lenge. Vårt felles håp er at vi skal greie å bygge opp igjen intakte økosystemer med sterke og robuste fiskebestander, som kan legge grunnlaget for friluftsliv, fiskerinæring, arbeidsplasser – alt det mange i salen er opptatt av å beholde.

Fakta har blitt etterspurt på talerstolen av folk før meg, av de som sier at nullfiskesoner var helt unødvendig. Vel, vi vet f.eks. at bestandene av torsk og reker i Oslofjorden og Skagerrak har falt med 80–90 pst. sammenlignet med for 100 år siden. Vi har en helt absurd tilstand i fjorden. For badefolket er det nesten ikke mulig å bade, for det er så mye lurv rundt omkring langs kysten i indre del av fjorden. Hvis vi hadde ignorert de faglige rådene nå og fortsatt å fiske som før, hadde vi risikert å ødelegge veldig viktige bestander – kanskje for alltid, i hvert fall for veldig, veldig lang tid. Jeg vil legge til at det også ville vært et stort inngrep i matberedskapen til den mest befolkningsrike delen av Norge, for har man igjen en intakt fjord med gode fiskebestander, er det også tilgang på mat.

Det vi i Miljøpartiet De Grønne er veldig forundret over når det gjelder ivaretagelse av fiskerne, er at man ikke hadde dette på plass før. Man må tilbake til 2024, da Fiskeridirektoratet kom med anbefalinger om tre forskjellige alternativer. Allerede da burde man begynt å se på hvordan dette ville påvirke næringsaktørene. Miljødirektoratet fulgte så opp med en tydelig anbefaling om nullfiskesoner. Jeg synes det er veldig merkelig at vi er så bakpå, at regjeringen ikke har klart å være mer forberedt inn mot næringsaktørene på hvordan denne tilskuddsordningen nå skal se ut, uansett om vi kaller det en kompensasjon eller bare en omstillingsstøtte. Ja, det er kanskje viktig ikke å skape en presedens for at det alltid skal være en kompensasjon der, men det er også viktig ikke å heve terskelen så mye for å gjøre slike tiltak for å ivareta natur, som igjen skal ivareta næringsliv for framtiden – ikke å gjøre den politiske kostnaden så høy – fordi vi ikke klarer å ivareta de menneskene som blir rammet av dramatiske tiltak vi gjør for å ivareta naturen.

Jeg mener den jobben som blir gjort nå, burde vært gjort i fjor sommer og høst, slik at ordningen var på plass i god tid før nullfiskeregelverket trådte i kraft.

Statsråd Marianne Sivertsen Næss [12:23:07]: Takk for at jeg har fått redegjøre for regjeringens arbeid for å ivareta fiskerne i Oslofjorden.

Bakgrunnen for de nye fiskeritiltakene er godt kjent. Økosystemet i Oslofjorden er i ubalanse, og den samlede menneskelige påvirkningen er for stor. Det er behov for omfattende tiltak på tvers av sektorene for å gi fjorden rom for å hente seg inn igjen. Nullfiskeområdene er et nødvendig, men også krevende virkemiddel for å sikre at fjorden kan forvaltes bærekraftig for framtiden. Flere fiskere står i en utfordrende situasjon i lys av innføringen av nullfiskeområdene fra 1. januar 2026, og har mistet tilgangen til flere av sine faste fangstområder.

Det er viktig for regjeringen at de berørte fiskerne følges opp og ivaretas på en god måte. Jeg har stor forstå-

else for at de som lever av å høste av fjorden, opplever at de nå tar en stor del av byrden i arbeidet for Oslofjorden. Dette treffer familier, lokalsamfunn og tradisjoner som har gått i arv gjennom generasjoner.

Regjeringen har vært opptatt av å legge til rette for at fisket skal kunne fortsette i områdene i fjorden som fortsatt holdes åpne. Et viktig eksempel er beslutningen om å holde Hvalerrenna åpen for fiske. Et annet er at regjeringen har valgt å videreføre adgangen til bruk av krepsspalte, på bakgrunn av innspill fra fiskerierorganisasjonene. Vår vurdering har vært at det ikke kunne gjøres ytterligere justeringer for å lempe på tiltakene fordi dette vil kunne svekke tiltakenes forventede effekt.

Det er viktig at de berørte blir hørt, og regjeringen vil fortsette å arbeide tett med fiskerierorganisasjonene for å finne løsninger som ivaretar kunnskapen og tradisjonene fiskerierne har bygget opp. Samtidig må vi tilpasse oss naturens rammer. Det er bevilget 15 mill. kr til en egen tilskuddsordning for de berørte fiskerne. Vi har mottatt innspill fra næringsorganisasjonene om hvordan ordningen bør innrettes. Vi arbeider nå med å følge opp innspillene og ferdigstille regelverket for ordningen.

Dialogen med næringen er viktig. Det er fiskerne som best vet hvordan situasjonen oppleves i praksis, og hva som faktisk kan hjelpe. Vi arbeider for en rask avklaring av regelverket for ordningen og for at midlene skal tildeles og utbetales til mottakere så raskt som mulig.

Over statsbudsjettet er det også bevilget nærmere 100 mill. kr til en tilskuddsordning for restaureringstiltak i Oslofjorden. Regjeringen har oppfordret berørte fiskere til å søke om tilskudd til gode prosjekter, slik at de kan bidra med sin kompetanse og sitt utstyr i arbeidet for å bedre fjordens tilstand. Søknadsfristen er nå ute, og Miljødirektoratet har som mål å behandle søknadene innen 1. mars.

Når situasjonen er så alvorlig som den er, kan vi ikke utsette handling. Hensynet til naturen og framtidige generasjoner må veie tungt i våre beslutninger. Regjeringen jobber for å ivareta de berørte fiskerne på en best mulig måte innenfor de rammene situasjonen gir. Vi vil fortsette dialogen med organisasjonene og de berørte i tiden framover for å finne løsninger som både tar vare på fiskernes unike kompetanse og bidrar til at Oslofjorden på lang sikt kan bygges opp igjen og støtte et bærekraftig og livskraftig fiskeri.

Presidenten [12:27:00]: Det vert replikkordskifte.

Erlend Wiborg (FrP) [12:27:10]: Jeg vil bare først rette på representanten Pollestad og minne om at Arbeiderparti-Senterparti-regjeringen sendte det opprinnelige forslaget ut 20. januar 2025, men det er i utgangspunktet uvesentlig for fiskerne nå.

Jeg regner med at statsråden vet hvordan det er å være selvstendig næringsdrivende, og vet at man har fortløpende utgifter. Fiskerne har gjerne tatt opp store lån for dyre fiskebåter. Mange har pantsatt sine hjem og hus, og det er penger som må betales nå. Det holder ikke at det skal komme på plass.

Mitt første spørsmål til statsråden er: Hva koster en gjennomsnittlig fiskebåt, og hvor mange båter er rammet av dette?

Statsråd Marianne Sivertsen Næss [12:28:01]: Jeg vil starte med å si at det ikke er tvil om at det er et krevende, inngripende og kraftfullt tiltak som ikke minst treffer en stor del av fiskerne i Oslofjorden, men ikke alle, og det treffer ulikt. Vurderingen er at det er rundt 20 fartøy som kanskje har det mest krevende, som ikke kan fiske i de områdene som ikke er nullfiskeområder. Det er disse forholdene vi ønsker å få kartlagt ordentlig, både hvor stort omfang det er, hvor det treffer hardest, og hvem som berøres mest. Sånn kan man få på plass en tilskuddsordning som faktisk kan hjelpe dem som berøres mest, som sagt. Det er altså mulig fortsatt å fiske i Oslofjorden, også i Hvalerrenna, som er et av tiltakene vi har gjort for å legge til rette for fortsatt aktivitet.

Jeg tror det varierer hva fartøyene koster. Det skal jeg ikke begi meg ut på å svare på her og nå. Jeg er opptatt av at vi i dialog med organisasjonene og næringen skal klare å få på plass en tilskuddsordning som treffer dem som berøres aller mest.

Erlend Wiborg (FrP) [12:29:03]: Ifølge fiskerne selv ligger prisen for fartøyene på et sted mellom 2 og 4,5 mill. kr, pluss at mange har brukt betydelige beløp på oppgraderinger. Hvis vi da tar utgangspunkt i at båtene koster mellom 2 og 4,5 mill. kr, statsråden selv hevder at det er 20 båter som er berørt, og det er satt av 15 mill. kr til kompensasjon, hvor mye kompensasjon vil det utgjøre per fisker?

Statsråd Marianne Sivertsen Næss [12:29:36]: Jeg tror det blir veldig hypotetisk å skulle gjøre beregninger basert på både tilskuddsordningen, som er på 15 mill. kr., og behovet hos de enkelte som berøres mest. Jeg vil samtidig minne om den tilskuddsordningen som er gjennom KLD, Klima- og miljødepartementet, som er på 100 mill. kr. Den skal være til restaureringstiltak i Oslofjorden, og jeg er kjent med at det også er flere fiskere som har vært med og søkt midler der. I sum vil det være muligheter innenfor både omstillingstiltakene og restaureringstiltakene, som forvaltes av KLD. Der var søknadsfristen 15. januar, og man har som målsetting å kunne ha ferdigbehandlet rundt 1. mars.

Det jeg kan si når det gjelder midlene fra KLDs tilskuddsordning, er at det allerede har kommet inn 36

søknader fra fiskere om midler. Det omsøkte beløpet er på rundt 101 mill. kr. En foreløpig gjennomgang viser at det er stor interesse også for å søke fra den potten.

Erlend Wiborg (FrP) [12:30:37]: Det statsråden i hvert fall bekrefter, er at fiskerne som er berørt, ikke kan forvente å få full kompensasjon. Det er ikke bare Fremskrittspartiet som har kritisert regjeringen og statsråden her. Hennes egne partifeller har uttalt at en hel næring ofres: «Det er flaut at min regjering kan gjøre noe sånt.» «Dette er en katastrofe.» «Dette er kunnskapsløs politikk.» Det kunne vært interessant å høre hva statsråden har å si til sine partifeller på Hvaler og i Østfold, som har sagt dette.

I tillegg til det ber jeg om statsrådets vurderinger av hvorfor ikke hun og regjeringen ønsker å gi full kompensasjon etter samme system som man gjorde da man forbød pelsdyrnæringen i sin tid. Da ordnet man en skikkelig og anstendig kompensasjon, mens fiskerne ennå ikke har fått et eneste øre og nå risikerer personlig økonomisk ruin.

Statsråd Marianne Sivertsen Næss [12:31:40]: Jeg er kjent med sammenligningen med pelsdyrnæringen, men det blir ikke helt riktig å ta den sammenligningen. For det første er det ikke et totalt yrkesforbud, slik man hadde for pelsdyrnæringen. Det er noen som berøres som ikke kan fiske utenfor nullfiskeområdene, og kanskje heller ikke kan fiske i Hvalerrenna. Vi vil få se og få et bilde av hvem som berøres aller mest, når vi har fått på plass tilskuddsordningen, som nå er i sluttfasen. Det er fortsatt sann at man kan fiske i Oslofjorden, det er åpne områder, og det kan bidra til at man fortsatt har aktivitet.

Jeg har også lyst å få fram at forskjellen på fiskeri- og pelsdyrnæringen også handler om at fiskeri høster av fellesskapets ressurser som forvaltes av staten. Det er også en egenart når det gjelder fiskeri. Igjen: Jeg er klar over at dette er inngripende og krevende, men det er helt nødvendig, også med den bakgrunn at vi har en Oslofjord som er i total ubalanse. Skal vi sikre fiskeri på lengre sikt og for kommende generasjoner, kreves det kraftfulle tiltak på tvers av sektorer i dag.

Erlend Larsen (H) [12:32:56]: Det er satt av 15 mill. kr til omstillingstiltak. Det er 250–300 fiskere som er aktuelle søkere, så dette blir ikke mer enn 50 000–60 000 kr per fisker. Tilskuddet, som kalles for omstillingstiltak, er ikke tilstrekkelig i forhold til de faktiske og dokumenterbare inntektsbortfallene for yrkesfiskerne som helt eller delvis har mistet sitt livsgrunnlag.

Statsråden sa nettopp at søknadsfristen har gått ut, og etter hva jeg forstår, har ikke de som skulle søke, egentlig visst hva kriteriene gikk ut på. Mitt spørsmål

blir da: Er dette ment brukt for å omstille fiskerne fra et liv på sjøen til et liv i et helt annet yrke på land, eller er det ment for å omstille dem slik at de kan fortsette som fiskere andre steder i Norge? Hva tenker statsråden om at det beløpet fiskerne kan søke om, i snitt kun blir på 60 000 kr per fisker?

Statsråd Marianne Sivertsen Næss [12:33:53]: Jeg skal først oppklare et forhold. Den søknadsfristen jeg viste til, gjaldt den ordningen som var under Klima- og miljødepartementet og handler om restaureringstiltak. Den fristen er gått ut, og der har man en målsetting om å kunne behandle de søknadene innen 1. mars.

Når det gjelder den tilskuddsordningen som handler om omstillingstiltak for fiskerinæringen, som er på 15 mill. kr, er man nå i sluttfasen med å få på plass et utkast som skal på høring om kort tid. Dermed er det ennå god tid til å komme med innspill til kriteriene, men også der jobbes det raskt for at man fort skal komme i den posisjonen at fiskerne som er hardest og mest berørt, skal kunne søke støtte fra den ordningen. Tall og beregninger vi har så langt, tilsier ikke at det er snakk om det antallet fartøy representanten viser til. Det er fortsatt mulig å fiske i Oslofjorden, og så får vi se hvorvidt det er noen, og hvor mange det vil være, som ikke har muligheter til å fortsette fiskeriet som før.

Erlend Larsen (H) [12:34:44]: Når det gjelder disse restaureringsmidlene på 95 mill. kr som søknadsfristen da har gått ut for: Etter hva jeg forstår, er det søknader for rundt 500 mill. kr til den potten, så det er søkt om vesentlig mer enn det potten tilsier. Det er heller ikke gitt at fiskerne egentlig får noe fra den potten, der er vel ikke noe som helst fordelt på forhånd.

Hvordan vil statsråden sikre at de 15 mill. kr som er satt av til omstilling i Oslofjorden, faktisk bidrar til aktiv næringsutvikling og nye arbeidsplasser for berørte fiskere – bl.a. gjennom støtte til ombygging av fartøy, skånsomme fiskerimetoder og utvikling av nye blå næringer – slik at fiskerne hjelpes videre i arbeid med å hente mat fra havet eller å bidra til å rense Oslofjorden gjennom f.eks. næringshager, framfor å bli skjøvet ut av næringen som følge av regjeringens egne restriksjoner?

Statsråd Marianne Sivertsen Næss [12:35:35]: Det er egentlig akkurat det representanten nå beskriver, som er viktig i dialogen med aktørene, for det er de som vet aller best hva de har behov for, og hva de ønsker å bidra med inn i den omstillingen som skal skje. Det er det arbeidet som nå er i sluttfasen, og som vi ønsker å få på høring ganske raskt, for at man så skal kunne søke gjennom garantikassen for fiskere.

Mitt mål er vi skal bistå både dem som ønsker å fiske på andre arter eller omstille seg til annen aktiv nærings-

utvikling, og dem som eventuelt ønsker å finne andre ting som gjør at man kan gå ut av fisket på en god og verdig måte. Det er opp til den enkelte fisker, som er de jeg tror vet aller best hva de ønsker seg.

Geir Pollestad (Sp) [12:36:23]: På Kalnes videregående skole finst det eit opplæringsprogram som heiter Fiske og fangst. Fiske og fangst er jo mykje kjekkare enn fiske og forbod. Her trengst det ein dispensasjon for å få lov til å driva dette opplæringsprogrammet på ein skikkeleg måte. Eg har stilt eit skriftleg spørsmål og fått til svar at denne ordninga for moglegheita til å gie dispensasjon tredde i kraft 1. januar 2026. No byrjar me å koma eit stykke inn i 2026, og eg såg ei positiv haldning i svaret som vart gjeve.

Då er mitt spørsmål: Kan statsråden no bekrefte at det vil verta gjeve dispensasjon, sånn at ein kan behalda opplæringsprogrammet Fiske og fangst på Kalnes videregående skole?

Statsråd Marianne Sivertsen Næss [12:37:14]: Noe av det viktigste vi gjør med de inngripende tiltakene som nå er innført i Oslofjorden, er nettopp å sikre kommende generasjoner, så jeg er veldig opptatt av å se på alle muligheter for at de skal få den dispensasjonen. Det kommer til å være min innstilling i saken. Det skal selvfølgelig være en formell prosess, så jeg skal ikke stå og saksbehandle her fra talerstolen. Den forskriften trådte i kraft 1. januar, og Fiskeridirektoratet vil behandle den meget raskt. Jeg ser som sagt viktigheten av at man fortsatt kan ha et tilbud ved Kalnes videregående skole.

Geir Pollestad (Sp) [12:37:52]: Dette er ei sak som vel har gått sidan september, då dei søkte om dette, så eg trur me er godt forbi stadiet «meget raskt».

Då er egentleg mitt spørsmål: Kan det tenkjast at fiskeriministeren seier nei? Eg forstår at ho ikkje kan bekrefte at ho vil seia ja, men kan det tenkjast at fiskeriministeren landar på å seia til Kalnes videregående skole og ungdommane som har lyst til å ta ei utdanning innanfor fiske og fangst, at nei, de får ikkje dispensasjon?

Statsråd Marianne Sivertsen Næss [12:38:22]: Nå er jo representanten Pollestad godt kjent med at det ikke er vanlig at en statsråd står på Stortingets talerstol og konkluderer i søknader som ligger til behandling, men jeg skal i hvert fall forsikre representanten om at jeg ser viktigheten av at dette lar seg gjøre, at det skal behandles grundig og skikkelig på raskest mulig måte, og at jeg er positivt innstilt til at man bør kunne få til det, og så skal vi komme tilbake til den konkrete søknadsbehandlingen.

Une Bastholm (MDG) [12:38:56]: Det er en utfordring å gjøre det riktige her for naturen og framtidig høs-

ting av fjorden og samtidig ivareta fiskerne som ble rammet nå, kortsiktig og ganske akutt. Sør-Norges Fiskarlag ønsker seg også en langsiktighet her over tid, å kunne vite litt mer hva som er planen.

Jeg frykter at man på en måte har vært litt snill, men også litt naiv når man har holdt Hvalerrenna åpen. Dette er et område i Ytre Hvaler nasjonalpark, med unikt marint liv. Vi har korallrev, bløtbunn og tareskog vi ønsker å ta vare på. Jeg frykter et høyere fisketrykk i de områdene man nå har holdt åpne i Oslofjorden. Det er veldig bra at budsjettmidlene Miljøpartiet De Grønne fikk forhandlet opp i forhandlingene i høst, har gjort at fiskerne har mer midler å søke på for tiltak som kan ivareta fjorden, naturrestaureringstiltak, men det vil ikke holde hvis man samtidig nå får et hardere fiske på Hvalerrenna.

Føler fiskeriministeren seg trygg på at man vil unngå overfiske i de områdene som nå forblir åpne?

Statsråd Marianne Sivertsen Næss [12:40:03]: Jeg kan starte litt med det faglige. Bakgrunnen for at vi har landet der vi har gjort, med nullfiskeområder – jeg vet representanten er godt kjent med det – er faglige råd fra Fiskeridirektoratet, Miljødirektoratet og Havforskningsinstituttet. I behandlingen av de høringssvarene vi har fått om disse nullfiskeområdene, har vi vært opptatt av å finne balansen mellom å ta vare på noe av næringsinfrastrukturen som er der, på kystkulturen, og samtidig sikre fjorden på lang sikt. Den balansen mener vi at vi har funnet på en god måte nå.

Det skal selvfølgelig være følgeforskning, det har allerede vært noen foranalyser av Oslofjorden, og man jobber med hvordan man kan følge dette opp gjennom forskning. Ikke minst må man også ha informasjonstiltak overfor befolkningen og eventuelt også kontrolltiltak, hvor sjøtjenesten i Fiskeridirektoratet, sammen med politi og Statens naturoppsyn, skal kunne følge med på at dette foregår innenfor de rammene som er satt. Forskningen skal følge opp at vi treffer på det vi har som målsetting.

Presidenten [12:41:06]: Dermed er dagens kart ferdigbehandla.

Stortinget tek no pause, og i samsvar med den annonserte dagsordenen vert det votering klokka 15.

Stortinget tok pause i forhandlingane kl. 12.41.

Stortinget gjenopptok forhandlingene kl. 15.

President: Morten Wold

Votering

Presidenten [15:02:22]: Stortinget går da til votering, og vi starter med resterende saker fra Stortingets møte torsdag 5. februar, dagsorden nr. 43.

Votering i sak nr. 3, debattert 5. februar 2026

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Aleksander Stokkebø, Amalie Gunnufsen, Erlend Svardal Bøe, Ove Trellevik, Margret Hagerup og Kari Sofie Bjørnsen om en ny petroleumsmelding om utvikling og forutsigbarhet for Norges største næring (Innst. 99 S (2025–2026), jf. Dokument 8:25 S (2025–2026))

Presidenten: Under debatten har Grunde Almeland satt frem et forslag på vegne av Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen snarest følge opp Stortingets vedtak 985 av 11. juni 2025, og legge fram en felles klima- og energimelding før regjeringen legger fram en eventuelt ny petroleumsmelding. Konklusjoner og anbefalinger i oppfølging av vedtak 985 skal være førende for innholdet i en ny petroleumsmelding.»

Rødt og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Venstre ble med 88 mot 10 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.04.58)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget ber regjeringen legge frem en petroleumsmelding for Stortinget snarest mulig og senest innen vårsesjonen 2027.

Presidenten: Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre har varslet at de vil stemme imot.

Votering:

Komiteens innstilling ble vedtatt med 76 mot 18 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.05.46)

Votering i sak nr. 4, debattert 5. februar 2026

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantane Kjersti

Toppe og Bengt Fasteraune om ei ny og offensiv satsing på arbeidsretta rehabilitering (Innst. 95 S (2025–2026), jf. Dokument 8:30 S (2025–2026))

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

vedtak:

I

Stortinget ber regjeringen ta utgangspunkt i den helhetlige faglige gjennomgangen av det samlede rehabiliterings- og habiliteringstilbudet samt fremskrivingen av behovet for både kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten frem mot 2040, og i løpet av 2027 komme tilbake til Stortinget med en konkret handlingsplan for rehabiliteringsfeltet, herunder arbeidsrettet rehabilitering. Handlingsplanen skal inkludere en vurdering av behovet for flere døgnplasser, med mål om å gi alle pasienter som har behov for det, et likeverdig rehabiliterings- og habiliteringstilbud i hele landet.

II

Stortinget ber regjeringa sikre ei opptrapping med etablering av langt fleire døgnplassar innan arbeidsretta rehabilitering, inkludert for unge, og årleg rapportere til Stortinget om utviklinga.

III

Stortinget ber regjeringa sørge for at det blir utarbeidd nasjonale standardar og kvalitetskrav for arbeidsretta rehabilitering i regi av Nasjonalt kompetansesenter for arbeidsretta rehabilitering.

IV

Stortinget ber regjeringa prøve ut ei ordning med direkte innsøking til arbeidsretta rehabilitering frå Nav.

V

Stortinget ber regjeringen legge fram en felles strategi for avtaler om behandlingstilbud innen rehabilitering med et nasjonalt nedslagsfelt, og sørge for at MS-pasienter i hele landet fortsatt kan få tilbud om tverrfaglig, spesialisert rehabilitering ved MS-senteret i Hakadal.

VI

Stortinget ber regjeringen straks instruere Helse Sør-Øst og Helse Midt-Norge om å annullere anbudsrunder for rehabiliteringsanskaffelser, og videreføre dagens avtaler inntil det er etablert et langsiktig avtaleverk som definerer kvalitetskravene for ulike typer rehabilitering.

Presidenten: Under debatten er det satt frem fem forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Kathy Lie på vegne av Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 2 og 3, fra Marius Langballe Dalin på vegne av Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt, Miljøpartiet De Grønne, Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslagene nr. 4 og 5, fra Margret Hagerup på vegne av Høyre

Presidenten har oppfattet det slik at forslagene nr. 2 og 3 kommer til erstatning for III og VI i tilrådingen.

Det votes over forslag nr. 4, fra Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan anbudsprosessene i større grad kan ivareta kvalitet og behovet for kontinuitet.»

Arbeiderpartiet og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre ble vedtatt med 51 mot 50 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.06.53)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 5, fra Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av hvorvidt kvalitet er ivarettet i tilstrekkelig grad i helseforetakenes anbud for rehabilitering.»

Arbeiderpartiet og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre ble vedtatt med 51 mot 50 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.07.12)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 1, fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringa skjerme arbeidsretta rehabilitering mot anbod, og sørge for at noverande ideelle fagmiljø får forlenget kontraktar basert på kvalitet.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti ble med 80 mot 21 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.07.29)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 2, fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt, Miljøpartiet De Grønne, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringa sørge for at Helsedirektoratet utarbeider nasjonale standarder og kvalitetskrav innen rehabiliteringsfeltet i et samarbeid med fagmiljø og brukerorganisasjoner, og at det for arbeidsrettet rehabilitering skjer i samarbeid med Nasjonalt kompetansesenter for arbeidsrettet rehabilitering.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt, Miljøpartiet De Grønne, Kristelig Folkeparti og Venstre ble vedtatt med 55 mot 46 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.07.49)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 3, fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt, Miljøpartiet De Grønne, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen straks stanse alle kontraktsinngåelser når det gjelder rehabiliteringsanskaffelser i Helse Sør-Øst og Helse Midt-Norge, avlyse anskaffelsen der kontrakt ikke er inngått og videreføre dagens avtaler fram til det er etablert faglig gode kvalitetskrav basert på et solid kunnskapsgrunnlag, pasientens behov og en langsiktig plan for ulike typer rehabilitering er lagt fram for Stortinget.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt, Miljøpartiet De Grønne, Kristelig Folkeparti og Venstre ble vedtatt med 56 mot 45 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.08.08)

Presidenten: Det votes over I.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Presidenten: Det votes over II.

Bak tilrådingen står Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti. Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til tilrådingen.

Arbeiderpartiet, Høyre og Venstre har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble vedtatt med 52 mot 49 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.08.46)

Presidenten: Det votes over IV.

Arbeiderpartiet, Høyre og Venstre har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble vedtatt med 53 mot 47 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.09.13)

Presidenten: Det votes over V.

Arbeiderpartiet og Høyre har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble vedtatt med 54 mot 46 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.09.30)

Votering i sak nr. 5, debattert 5. februar 2026

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Kristian August Eilertsen, Dagfinn Henrik Olsen, Bjørn Larsen, Hilde Grande, Frank Edvard Sve og Joakim Myklebost Tangen om bedre hjertebehandling i Nord-Norge og Midt-Norge (Innst. 96 S (2025–2026), jf. Dokument 8:33 S (2025–2026))

Presidenten: Under debatten er det satt frem seks forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Kristian August Eilertsen på vegne av Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 2 og 3, fra Kristian August Eilertsen på vegne av Fremskrittspartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti
- forslag nr. 4, fra Kathy Lie på vegne av Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet
- forslag nr. 5, fra Kjersti Toppe på vegne av Senterpartiet
- forslag nr. 6, fra Marius Langballe Dalin på vegne av Miljøpartiet De Grønne

Det votes over forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal strategi for PCI-tilbudet som sikrer likeverdig

behandling uavhengig av bosted, gjennom en faglig robust og mer desentralisert struktur.»

Venstre har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti ble med 56 mot 45 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.10.25)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 3, fra Fremskrittspartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre etablering av et PCI-senter ved Ålesund sjukehus.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti ble med 63 mot 38 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.10.43)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 2, fra Fremskrittspartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre et døgnkontinuerlig PCI-tilbud ved Nordlandssykehuset Bodø.»

Venstre har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti ble med 61 mot 40 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.11.02)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 4, fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at det etablerte PCI-tilbudet ved Nordlandssykehuset Bodø videreføres, og at det arbeides for en utviding til døgntilbud samtidig som at det helhetlige fagmiljøet og kvaliteten i tilbudet ivaretas.»

Miljøpartiet De Grønne og Venstre har varslet støtte til forslaget.

Fremskrittspartiet og Rødt har varslet subsidiær støtte til forslaget.

Voteringstavlene viste at 50 representanter hadde stemt for forslaget fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet og 50 representanter hadde stemt imot.

Presidenten: Det foreligger stemmelikhet.

Noen fikk ikke stemt. – Vi tar voteringen en gang til.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble vedtatt med 51 mot 50 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.12.02)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 5, fra Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at det i løpet av 2026 blir utarbeidet faglige retningslinjer for hjerteinfarktbehandling for norske forhold, som sendes på høring i alle helseregioner. Etablering av flere PCI-tilbud, som i Ålesund, vurderes særskilt i dette arbeidet.»

Venstre har varslet støtte til forslaget.

Fremskrittspartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne har varslet subsidiær støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet ble med 56 mot 45 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.12.24)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 6, fra Miljøpartiet De Grønne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre en prøveordning i Bodø med døgnvakt deler av uka for PCI med eksisterende overlegebemanning høsten 2026, eventuelt med felles vaktordning mellom kardiologer og intervensjonsradiologer.»

Senterpartiet og Venstre har varslet støtte til forslaget.

Fremskrittspartiet og Rødt har varslet subsidiær støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Miljøpartiet De Grønne ble med 55 mot 46 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.12.47)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k :

I

Stortinget ber regjeringen gjennomføre en faglig utredning av hele behandlingsskjeden for hjerteinfarkt i Norge, og få på plass en nasjonal plan som er bedre tilpasset norske forhold, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Presidenten: Bak tilrådingen står Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti.

Miljøpartiet De Grønne og Venstre har varslet støtte til tilrådingen.

Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Rødt har varslet subsidiær støtte til tilrådingen.

Kristelig Folkeparti har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble vedtatt med 97 mot 4 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.13.48)

Videre var innstilt:

II

Stortinget ber regjeringen sikre på at PCI-tilbudet og fagmiljøet ved Universitetssykehuset Nord-Norge ivaretas og styrkes.

Presidenten: Bak tilrådingen står Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti.

Høyre, Miljøpartiet De Grønne og Venstre har varslet støtte til tilrådingen.

Arbeiderpartiet har varslet at de vil stemme imot.

Voteringsstavlene viste at 67 representanter hadde stemt for innstillingen og 32 representanter hadde stemt mot.

Mona Nilsen (A) (fra salen): President! Arbeiderpartiet skal støtte tilrådingen, ikke stemme imot.

Presidenten: Da ser det ut til at det blir enstemmig. Presidenten ber da om at alle trykker på for-knappen. (Munterhet i salen)

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

V o t e r i n g i s a k n r. 6, debattert 5. februar 2026

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ine Eriksen Søreide, Peter Frølich, Trond Helleland, Anne Kristine Linnestad, Erlend Larsen og Mahmoud Farahmand om å styrke norske myndigheters kapasitet til å oppdage og avbryte uautorisert droneflyvning (Innst. 94 S (2025–2026), jf. Dokument 8:27 S (2025–2026))

Presidenten: Under debatten har Geir Inge Lien satt frem to forslag på vegne av Høyre, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen styrke analysemiljøene i PST som jobber med sammensatte trusler, med mål om å etablere en bedre nasjonal situasjonsforståelse.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en oversikt over hvordan droneaktivitet kartlegges i Norge, og vurdere hensiktsmessigheten av å etablere et dronedeteksjonssenter i Norge.»

Kristelig Folkeparti og Venstre har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne ble med 71 mot 30 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.15.22)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k :

I

Stortinget ber regjeringen utarbeide en oversikt over teknologi fra autoritære stater og andre stater Norge ikke har sikkerhetspolitisk samarbeid med, som brukes til å sikre flyplasser og annen kritisk infrastruktur i Norge.

Presidenten: Bak tilrådingen står Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne.

Kristelig Folkeparti og Venstre har varslet støtte til tilrådingen.

Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble vedtatt med 59 mot 42 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.15.49)

Videre var innstilt:

II

Stortinget ber regjeringen sørge for at Avinor erstatter dronedeteksjonssystemet DJI Aeroscope med tilsvarende systemer fra land Norge har sikkerhetspolitisk samarbeid med, så snart det er praktisk mulig.

Presidenten: Bak tilrådingen står Fremskrittspartiet, Høyre og Senterpartiet.

Kristelig Folkeparti og Venstre har varslet støtte til tilrådingen.

Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble vedtatt med 54 mot 47 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.16.13)

Votering i sak nr. 7, debattert 5. februar 2026

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Frank Edvard Sve, Dagfinn Henrik Olsen, May Helen Hetland Ervik, Mats Henriksen og Sylvi Listhaug om å prioritere E39 Solavågseidet–Blindheim–Moa (Innst. 92 S (2025–2026), jf. Dokument 8:34 S (2025–2026))

Presidenten: Under debatten har Frank Edvard Sve satt frem et forslag på vegne av Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen plan for snarlig utbygging av E39 Solavågseidet–Blindheim–Moa i Sula kommune og Ålesund kommune. Det skal også legges frem en egen finansieringsplan for utbyggingen når planlegging og prosjektering er ferdig.»

Det votes alternativt mellom dette forslaget og komiteens innstilling.

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument 8:34 S (2025–2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Frank Edvard Sve, Dagfinn Henrik Olsen, May Helen Hetland Ervik, Mats Henriksen og Sylvi Listhaug om å prioritere E39 Solavågseidet–Blindheim–Moa – vedtas ikke.

Presidenten: Kristelig Folkeparti har varslet støtte til forslaget.

Voteringstavlene viste at 64 representanter hadde stemt for innstillingen og 32 representanter hadde stemt for forslaget fra Fremskrittspartiet.

(Flere i salen sier de har stemt feil.)

Presidenten: Flere har stemt feil, og vi tar voteringen om igjen.

V o t e r i n g:

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet ble innstillingen vedtatt med 68 mot 33 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.18.20)

Votering i sak nr. 8, debattert 5. februar 2026

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Dagfinn Henrik Olsen, Frank Edvard Sve, May Helen Hetland Ervik, Mats Henriksen og Erlend Wiborg om å avvikle ordningen med piggdekkgebyr (Innst. 93 S (2025–2026), jf. Dokument 8:35 S (2025–2026))

Presidenten: Under debatten er det satt frem to forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Mats Henriksen på vegne av Fremskrittspartiet
- forslag nr. 2, fra Geir Inge Lien på vegne av Senterpartiet

Det votes over forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet.

Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen oppheve forskrift om gebyr for bruk av piggdekk og tilleggsgebyr samt fremme forslag om å endre vegtrafikkloven § 13 slik at det ikke kan innføres piggdekkgebyr.»

V o t e r i n g:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 71 mot 30 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.18.53)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 2, fra Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen unnta næringsstrafikk fra forskrift om gebyr for bruk av piggdekk og tilleggsgebyrs virkeområde.»

Fremskrittspartiet har varslet subsidiær støtte til forslaget.

V o t e r i n g:

Forslaget fra Senterpartiet ble med 65 mot 36 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.19.19)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k:

Dokument 8:35 S (2025–2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Dag-

finn Henrik Olsen, Frank Edvard Sve, May Helen Hetland Ervik, Mats Henriksen og Erlend Wiborg om å avvikle ordningen med piggdekkgebyr – vedtas ikke.

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g:

Komiteens innstilling ble vedtatt med 68 mot 29 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.19.50)

Votering i sak nr. 9, debattert 5. februar 2026

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentant Geir Inge Lien om å bevare og videreutvikle Steinberg stasjon (Innst. 91 S (2025–2026), jf. Dokument 8:40 S (2025–2026))

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k:**I**

Stortinget ber regjeringen sørge for at stoppmønsteret ved Steinberg stasjon opprettholdes på samme nivå som før ruteendringen i desember 2025.

Presidenten: Bak tilrådingen står Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne.

Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti har varslet støtte til tilrådingen.

Arbeiderpartiet, Høyre og Venstre har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g:

Komiteens innstilling ble vedtatt med 53 mot 48 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.20.28)

Videre var innstilt:

II

Stortinget ber regjeringen sørge for at endringer i stoppmønsteret ved Steinberg og Brakerøya stasjon må drøftes med lokalbefolkning, kommuner og fylkeskommuner, og at pendlere og lokalt næringsliv høres.

Presidenten: Bak tilrådingen står Arbeiderpartiet, Høyre, Rødt og Miljøpartiet De Grønne.

Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Venstre har varslet støtte til tilrådingen.

Fremskrittspartiet og Senterpartiet har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble vedtatt med 66 mot 34 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.20.52)

Videre var innstilt:

III

Stortinget ber regjeringen sørge for videre utvikling av Steinberg stasjon ved å legge til rette for flere parkeringsplasser for pendlere ved stasjonen.

Presidenten: Bak tilrådingen står Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Rødt.

Kristelig Folkeparti har varslet støtte til tilrådingen.

Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Venstre har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble med 58 mot 43 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.23.16)

Votering i sak nr. 10, debattert 5. februar 2026

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Dagfinn Henrik Olsen, Frank Edvard Sve, May Helen Hetland Ervik, Mats Henriksen og Erlend Wiborg om å avvike ordningen med miljøfartsgrenser (Innst. 90 S (2025–2026), jf. Dokument 8:55 S (2025–2026))

Presidenten: Under debatten er det satt frem tre forslag. Det er

- forslagene nr. 1 og 2, fra Bård Hoksrud på vegne av Fremskrittspartiet
- forslag nr. 3, fra Anne Kristine Linnestad på vegne av Høyre og Senterpartiet

Det votes over forslagene nr. 1 og 2, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å oppheve det juridiske grunnlaget for miljøfartsgrenser i vegtrafikkloven.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen prioritere en mer effektiv vinterdrift av veiene med mer bruk av vasking for å redusere svevestøv.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 72 mot 29 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.23.51)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 3, fra Høyre og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at ordningen med miljøfartsgrenser blir mer fleksibel, og at automatisk skilting kan tas i bruk i større omfang enn i dag på dager med høyt nivå av svevestøv.»

Kristelig Folkeparti har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre og Senterpartiet ble med 78 mot 23 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.24.11)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument 8:55 S (2025–2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Dagfinn Henrik Olsen, Frank Edvard Sve, May Helen Hetland Ervik, Mats Henriksen og Erlend Wiborg om å avvike ordningen med miljøfartsgrenser – vedtas ikke.

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble vedtatt med 70 mot 29 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.24.43)

Votering i sak nr. 11, debattert 5. februar 2026

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trond Helleland, Anne Kristine Linnestad og Ove Trellevik om oppstart av reguleringsplanarbeid for tunneler på Hardangervidda (Innst. 89 S (2025–2026), jf. Dokument 8:56 S (2025–2026))

Presidenten: Under debatten er det satt frem tre forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Geir Inge Lien på vegne av Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne
- forslagene nr. 2 og 3, fra Geir Inge Lien på vegne av Senterpartiet

Det votes over forslag nr. 1, fra Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen kartlegge helhetlige tiltak som kan bedre villreinens kår, og sørge for at dette skal inngå som beslutningsgrunnlag for behandling av neste nasjonal transportplan.»

Sosialistisk Venstreparti har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne ble med 80 mot 21 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.25.21)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 2, fra Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringa sikre at utgreiing av tunnelloysingar som betrar bestanden for villrein inngår i planlegging, der det er relevant, og legg fram ei løypemelding til Stortinget innan 1. januar 2027 om dette og andre tiltak i villreinsmeldinga, jf. Meld. St. 18 (2023–2024) for å nå Stortingets mål om å snu den negative utviklinga i villreinbestanden innan 2030.»

Høyre, Rødt og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet ble med 73 mot 28 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.25.40)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 3, fra Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringa sørge for at det blir gjort nødvendige utgreiingar som legg grunnlag for at miljøtunnel under Dyranut på Riksveg 7 kan bli vurdert ved neste rullering av NTP, slik at omsynet til villreinbestanden blir i varetatt.»

Høyre, Rødt og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet ble med 72 mot 28 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.25.59)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k :

Stortinget ber regjeringa gje oppdrag til Statens vegvesen om snarast å starte opp arbeidet med reguleringsplan for å etablere trygg heilårsveg på rv. 7 over Hardangervidda.

Presidenten: Bak tilrådingen står Fremskrittspartiet og Høyre.

Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt, Miljøpartiet De Grønne, Kristelig Folkeparti og Venstre har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble med 58 mot 43 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.26.33)

Presidenten: Stortinget voterer så over sakene på dagens kart.

Votering i sak nr. 1, debattert 10. februar 2026

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i plan- og bygningsloven (planbestemmelser om borettslag) (Innst. 101 L (2025–2026), jf. Prop. 161 L (2024–2025))

Presidenten: Under debatten har Anne Lise Gjerstad Fredlund satt frem et forslag på vegne av Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag til lovendring som åpner for at kommunene kan gi planbestemmelser om ideelle eller ikke-kommersielle utleieboliger.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne ble med 86 mot 15 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.27.07)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende vedtak til

L o v

om endringer i plan- og bygningsloven (planbestemmelser om borettslag)

I

I lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling gjøres følgende endringer:

§ 11-10 nr. 5 og ny 6 skal lyde:

5. i hvilke områder Forsvaret i medhold av § 20-7 selv kan fatte vedtak om virksomhet, bygg og anlegg,
6. *at boliger på angitte tomter skal organiseres som borettslag.*

§ 12-7 nr. 14 og ny nr. 15 skal lyde:

14. hvilke arealer som skal være til offentlige formål eller fellesareal,
15. *krav om at boliger på angitte tomter skal organiseres som borettslag.*

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Presidenten: Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble vedtatt med 54 mot 47 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.27.29)

Presidenten: Det votes over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble vedtatt med 57 mot 44 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.27.50)

Presidenten: Lovvedtaket vil bli satt opp til andre gangs behandling i et senere møte i Stortinget.

V o t e r i n g i s a k n r. 2, debattert 10. februar 2026

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Anna Molberg, Amalie Gunnufsen, Erlend Svardal Bøe, Margret Hagerup, Henrik Asheim, Henrik Gottfries Kierulf og Mahmoud Farahmand om regler for innleie av arbeids-

kraft (Innst. 97 S (2025–2026), jf. Dokument 8:43 S (2025–2026))

Presidenten: Under debatten har Sebastian Saltrø Ytrevik satt frem fire forslag på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre.

Det votes over forslag nr. 4, fra Fremskrittspartiet og Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen oppheve forbudet mot innleie av arbeidskraft fra bemanningsforetak til bygningsarbeid på byggeplasser i Oslo, Viken og tidligere Vestfold.»

Venstre har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 56 mot 45 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.28.27)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 1–3, fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget innen juni 2026 med et forslag til lovtekst som omgjør lovendringene i lovvedtak 27: Endringer i arbeidsmiljøloven m.m. (inn- og utleie fra bemanningsforetak) (2022–2023) slik at reglene for innleie gjøres gjeldende slik de var før innstrammningene mot bemanningsforetakene ble innført fra 1. april 2023, det vil si at innleie av arbeidstaker fra virksomhet som har til formål å drive utleie, er tillatt også når arbeidet er av midlertidig karakter (jf. aml § 14-9 (2) bokstav a «når arbeidet er av midlertidig karakter».)»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn at det ikke skal gjennomføres ytterligere innstramminger i eller utvidede forbud mot innleie av arbeidskraft i nåværende fireårsperiode.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sørger for at næringslivet igjen kan leie inn arbeidskraft ved behov, i tråd med reglene som gjaldt fra 2019.»

Kristelig Folkeparti og Venstre har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 52 mot 49 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 15.28.47)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:43 S (2025–2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Anna Molberg, Amalie Gunnufsen, Erlend Svardal Bøe, Margret Hagerup, Henrik Asheim, Henrik Gottfries Kierulf og Mahmoud Farahmand om regler for innleie av arbeidskraft – vedtas ikke.

Presidenten: Fremskrittspartiet, Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti har varslet at de vil stemme imot.

Votering:

Komiteens innstilling ble vedtatt med 52 mot 49 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.29.21)

Votering i sak nr. 3, debattert 10. februar 2026

Debatt om fiskeri- og havministerens redegjørelse om ivaretagelse av fiskere i Oslofjorden (Redegjørelsen holdt i Stortingets møte 27. januar 2026)

Presidenten: Presidenten vil foreslå at fiskeri- og havministerens redegjørelse vedlegges protokollen. – Det anses vedtatt.

Sak nr. 4 [15:29:43]

Referat

1. (213) Statsministerens kontor melder at
 1. lov om folkefinansiering av næringsvirksomhet (folkefinansieringsloven) (Lovvedtak 24 (2025–2026))

2. lov om endringer i verdipapirhandeloven mv. (kapitalkrav for verdipapirforetak) (Lovvedtak 22 (2025–2026))

3. lov om endringer i AIF-loven (Lovvedtak 23 (2025–2026))

– er sanksjonert under 6. februar 2026

Enst.: Vedlegges protokollen.

2. (214) Endringer i lov om supplerande stønad ved kort butid (presisering av reglene om behovsprøving) (Prop. 33 L (2025–2026))

Enst.: Sendes arbeids- og sosialkomiteen.

3. (215) Representantforslag frå stortingsrepresentantane Maren Grøthe og Erling Sande om regelstyring av momskompensasjonsordninga for frivillige organisasjonar (Dokument 8:110 S (2025–2026))

Enst.: Sendes familie- og kulturkomiteen.

4. (216) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Nikolai Astrup og Kari Sofie Bjørnsen om å forbedre aksjesparekontoordningen for å øke investeringer i vekstbedrifter (Dokument 8:108 S (2025–2026))

Enst.: Sendes finanskomiteen.

5. (217) Endring av fylkestilhørighet for Gran kommune fra Innlandet fylke til Akershus fylke og endringer i valgloven (endringer i valgdistriktene) (Prop. 34 LS (2025–2026))

Enst.: A sendes kommunal- og forvaltningskomiteen, B sendes kontroll- og konstitusjonskomiteen.

6. (218) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Geir Jørgensen, Sofie Marhaug og Mímir Kristjánsson om Nysnø (Dokument 8:109 S (2025–2026))

Enst.: Sendes næringskomiteen.

Presidenten [15:30:16]: Dermed er dagens kart ferdigbehandlet.

Forlanger noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 15.31.

